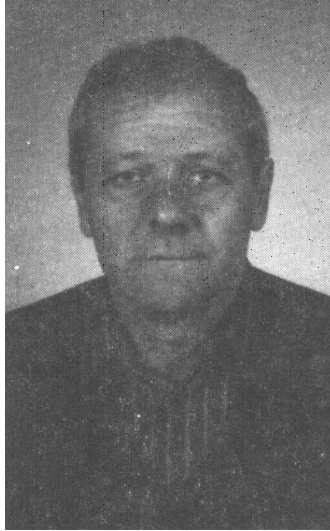

Новица Савић

ОПЕТ ПЛАЧЕ,
АЛ' САД ОД СРЕЋЕ
(комедија)

НОВИЦА САВИЋ је рођен 10. 11. 1943. године
После свега шта му се последњих година издешавало, још живи.
У Београду.

Новица САВИЋ

ОПЕТ ПЛАЧЕ, АЛ' САД ОД СРЕЋЕ
(комедија)

ЛИЦА

ОЛИВЕРА

МУНИША

РАДОЈЕ

ДРАГИЊА

РАДОЈКО

- МУНИША: *(У месту се окрене и ойеӣ йоџрчи на враџа и јекне са њих)*
Знам те, пушко, кад си пиштољ била!
(Бесно се враџи до клује, седне, џражи нешџо по џејовима.
Оливери)
Јел се ви не љутите због оне моје малопређашње дреке,
госпођо?
- ОЛИВЕРА: Ма, шта има да се љутим.
- МУНИША: Пуко ми кликер... Није ни чудо, после толико година...
(Нађе џакло са џигаретӣма, џа насџави да џражи уџаљач)
Имате ли ватре?
- ОЛИВЕРА: Не пушим.
- МУНИША: Није ми, ваљда, тај упаљач негде испао... не би ме чудило...
Ево га!...
(Сџави џигаретӣу у усџа, џружи руку са џаклом џрема Оли-
вери)
Да запалите?
- ОЛИВЕРА: Па већ сам вам рекла да не пушим.
- МУНИША: Тачно, ја заборавио. Није ни чудо кад ми у глави све ври, ко у
неком казану пуном вреле воде... Могу ли ја да запалим,
дозвољавате?
- ОЛИВЕРА: Само изволите.
- МУНИША: Неће вам сметати?
- ОЛИВЕРА: Неће.
- МУНИША: Некима смета, нарочито непушачима и намђорима...
(Приџаљује. Дубоко увуче дим, џа џа ойџухне)
Већ два сата нисам запалио због оног тамо скота... Море,
који скот, гори је од тога... то више мајка не рађа!... Неће ми,
вала, више газити по овим мојим нејачким плећима, прошла
су та златна времена!
- Пауза. Муниша џуши.*
Оливера џуџи зурећи исџред себе.
Муниша баџи на њу неколико краџких џоџледа, већ се смирио.
- МУНИША: Ја сам Муниша.
- ОЛИВЕРА: Молим?
- МУНИША: Зовем се Муниша.
- ОЛИВЕРА: Драго ми је.

МУНИША: И мени. А ви?

ОЛИВЕРА: Оливера.

МУНИША: Нисте одавде?

ОЛИВЕРА: Нисам.

МУНИША: Одма сам ја то намирисо, из прве.

(Пауза)

Не личите на ове наше.

(Оливера за крајко, уишћино погледа)

Мислим, некако сте друкчији... финији... имате и лепши тен... не знам ни сам како да се изразим... Били сте некое у посету?

ОЛИВЕРА: Била сам.

МУНИША: Не сумњам да сте се лепо провели.

ОЛИВЕРА: Па баш и нисам.

МУНИША: Нисте?

ОЛИВЕРА: Пре би се могло рећи да сам се провела лоше.

МУНИША: Што? Није вас, ваљда, избацио из куће?... Не би то волео да чујем, најискреније вам кажем!

Оливера одбојно ћуши.

МУНИША: Мислим... Нисмо баш неки фини свет, далеко од тога, ал тако нешто би ме ипак изненадило. И то, богами, непријатно.

ОЛИВЕРА: Оставите ме, молим вас, на миру. Хоћете ли?

МУНИША: Добро.

ОЛИВЕРА: Нисам расположена ни за какав разговор.

МУНИША: Све ми је јасно.

Пауза.

Оливера и даље нерасположено ћуши.

Муниша узалуд баца на њу љубоуишћилџиве погледе.

МУНИША: *(Наједном скочи и пожури до благајне, сагне се, гледа кроз отвор на шалџеру, џа викне)*

Драгиња!... Драгиња!...

(Окрене се Оливери)

Извините, знате ли колико је сати?

ОЛИВЕРА: *(Погледа на свој ручни часовник)*
Прошло једанаест.

МУНИША: Е, онда је узалуд дозивам, до један је нећемо видети па громови да пуцају... У то време иде у швалерацију.

ОЛИВЕРА: Ко?

МУНИША: Па наша Драгиња, овдашња благајница... Швалер јој живи недалеко, па скокне до њега, сваког дана тако... сем недељом када заједно иду у цркву... То им је, иначе, најбољи пријатељ! Породични!...

ОЛИВЕРА: А муж? Ако је удата...

МУНИША: Удата је, него шта! У исто то време супруга тог њеног швалера скокне до Драгињиног мужа, такође у швалерацију... Тако су сви подмирени. Све иде ко подмазано и све остаје у породици. Згодно, јел да?

ОЛИВЕРА: Шта је ту згодно?

МУНИША: Па та комбинација.

ОЛИВЕРА: Имају ли децу?

МУНИША: Имају. То деца не смета, она и не знају... Можда не знају ни чија су, ал то и није важно кад се лепо живи... Свако лето седну на воз, па правац море. Иако ми море и немамо.

ОЛИВЕРА: Ко?

МУНИША: Па они. Заједно са децом. Јел се и тамо узајамно швалеришу или праве паузу?

Оливера ћуӣи. Он узалуд неко време чека на њен одговор.

МУНИША: Искварио се свет, госпођо, више се не зна ни за какав ред. А ко ће га знати, можда је то и добро... мада ја не мислим тако... ал друго сам ја.

(Пошй̄о Оливера и даље ћуӣи, он й̄оирчи на врай̄и, ой̄вори их, заусй̄и да нешй̄о викне, али ћуӣи, й̄амо й̄оџа очигледно сад нема. Зай̄вори врай̄и)

Нема га... Видео да нема вајде, па подвуко ону његову репину и збрисо... Тако му и треба.

(Врай̄и се до своје клуй̄е, седне, неко време ћуӣи оборене љаве. Онда је й̄одигне)

То ми је отац.

ОЛИВЕРА: Ко?

МУНИША: Тај скот на кога сам се онолико извикао, чули сте ме.

ОЛИВЕРА: Па шта се десило, посвађали сте се?

МУНИША: Стаклорезац.

ОЛИВЕРА: Ваш отац?

МУНИША: Имамо лепу кућу у центру вароши, баш поред биоскопа који већ две године не ради, у њој, у партеру, стаклорезачку радњу, он је мајстор, ја његов помоћник... тако већ петнаест година, од како сам се свечано вратио из војске у којој сам зарадио чин десетара... Добро се и зарађује, не могу да кажем, има се...

ОЛИВЕРА: Па што сте се посвађали?

МУНИША: Не могу више, госпођо, да га трпим, ето!... Нећу!... Душу ми је појео!

ОЛИВЕРА: Због чега?

МУНИША: Три ме жене због њега оставиле!... Еј, три!... Зар је то цифра за потцењивање?... А све сам их волео, трећу не да сам волео него сам је обожавао!

Оливера ћути, већ га заинтересовано гледа.

МУНИША: Како коју доведем, а он је мерка испод ока, тражи јој и налази мане, бушка против ње не само по нашој кући, већ и по нашим улицама. Те оваква је, те није довољно лепа за мог сина, те није вредна, те има длакаве ноге и сисе ко у краве музаре!... Шта се то њега тиче, па ја можда баш такве и волим!... Све тако док јој се не смучи, па пукне, пољуби ме и заувек остави.

ОЛИВЕРА: Бојим се да сте за то сами криви.

МУНИША: Ја крив?

ОЛИВЕРА: Ви.

МУНИША: Нисам ја, госпођо, крив, него он!

ОЛИВЕРА: Зашто себи нисте нашли други стан?

МУНИША: Где да га нађем? Чиме да га платим? Па он би ме отпустио са посла, а другог стаклоресца код кога би могло нешто да зарадим овде немамо!

ОЛИВЕРА: А сад?

- МУНИША: Шта сад?
- ОЛИВЕРА: Ипак га напуштате?
- МУНИША: Друго је сад!... Коначно сам одлучио, ето!
(Пауза)
Не могу више да га трпим, дошло до грла!... Прелила се чаша жучи!
(Пауза)
Не могу више ни да слушам како ми непрестано звоца и попује. Он је најпааметнији, он све најбоље зна, његова је прва и последња... сваки ми је залогај у тој кући загорчао.
(Пауза)
Почео и да ме бије.
- ОЛИВЕРА: Да вас бије? Отац?
- МУНИША: За сваку ситницу... Мало-мало, па преко носа... Мало-мало, па шамар... Понекад потегне ону његову ножурду, па ме шутне у дупе.
- ОЛИВЕРА: Чекајте, па како то дозвољавате?... Зашто?... Ипак сте ви одрастао човек... Не делујете ми као умно заостао...
- МУНИША: (Скочи)
Ама, госпођо, нисам ја глуп! Нисам ја дебил! Јел ви имате утисак да сам дебил?
- ОЛИВЕРА: Па како онда дозвољавате да вас само тако шамара?
- МУНИША: Могу ја једном руком кичму да му сломим, ал како ћу?... Отац је! Нека га, нека га ђаво носи! Тако ме и васпитао: да поштујем старије и да трпим! Е, па, сад је дошло до краја, па нека се носи у ту његову радњу и нека се мисли шта га је задесило! Разумете?
- ОЛИВЕРА: Трудим се. А мајка?
- МУНИША: Чија мајка? Ваша? Какве она, побогу, има везе са тим?
- ОЛИВЕРА: Ваша!
- МУНИША: Шта је са њом?
- ОЛИВЕРА: Шта она каже на све то?
- МУНИША: Моја мајка?... Шта да каже кад је већ три деценије у гробу, умрла је кад је мени било пет година, и не памтим је!
(Пауза)
Уместо ње, ако вас баш толико занима, имам маћеху.
- ОЛИВЕРА: Шта ваша маћеха каже на све то?

- МУНИША: Ма, баш је брига, води она своју политику!... Неће у то да се меша, ваша, вели, ствар, после ћу, на чију год страну станем, ја за све бити крива. И у праву је, ништа ту не могу да јој замерим, има право да чува своје дупе и своје парче леба.
(Неко време ћути, ња уздахне)
Има, уосталом, и она своје бриге. Швалер јој се још пре две године разболео, па никако да прездрави и придигне се из постеље.
- ОЛИВЕРА: Швалер ваше маћехе!?
- МУНИША: Па да. Нека тешка болест га спопала, а доктори неће озбиљно да се потруде око њега, све чекају да им се муне неки динар испод руке.
- ОЛИВЕРА: А ваш отац?
- МУНИША: Није он, госпођо, доктор, он је стаклорезац, па већ сам вам то казао! Јесам ли?
- ОЛИВЕРА: Нисам то мислила, него зна ли?... За тог човека?...
- МУНИША: За ког човека, шта је вама?
- ОЛИВЕРА: За тог болесника?... Љубавника своје жене и ваше маћехе!
- МУНИША: Како не би знао, па он јој га је и нашо, да она ту не лута и да, онако наивна и приглупа, не налети на неког мангупа или пијандуру! Па, госпођо, моју покојну мајку је њен швалер намртво претуко, после тога је и умрла, свакаквих људи има!
- ОЛИВЕРА: Ништа ја ту не разумем.
- МУНИША: Шта ту има да се разуме?
- ОЛИВЕРА: Како то?... Муж јој, а сам јој тражи швалера... И, уопште...
- МУНИША: Нема ту шта да се разуме, све је јасно ко дан. Боље да све зна од почетка, него да га по вароши олајавају, и то иза леђа!... И он је забринут за његово здравље, обилази га, купује му најскупље лекове, два пута га о свом трошку слао у бању. Тако вам то код нас овде иде.
- ОЛИВЕРА: Тако?
- МУНИША: Тако.
- ОЛИВЕРА: А ви?

- МУНИША: Шта је са мном? Па нисам, ваљда, ја швалер својој маћехи! Чак и када би то хтео да будем не би ишло, матора је за мене, ускоро ће свечано да прослави шездесети рођендан!
- ОЛИВЕРА: Нисам то мислила.
- МУНИША: Шта сте мислили?
- ОЛИВЕРА: Како ви на то гледате? Ипак вам је рођени отац у питању.
- МУНИША: Ког ја ђавола има на то да гледам, њихова ствар, мени ни из цепа ни у цеп.
- ОЛИВЕРА: *(Ђуѝи, ѝо̀лед јој је све сумњичавији)*
- МУНИША: Јесте ли нешто рекли?
- ОЛИВЕРА: Нисам.
- МУНИША: Па што ме онда тако гледате?
- ОЛИВЕРА: Да се ви то не завитлавате са мном?
- МУНИША: Ја? Мислите на мене?
- ОЛИВЕРА: Ви, ви!
- МУНИША: Шта вам пада на памет. Могу да вас поштујем, ал да вас завитлавам... Далеко од тога... А нисам тако ни васпитан.
- ОЛИВЕРА: Добро.
- МУНИША: А шта је са вама?
- ОЛИВЕРА: *(Ђуѝи)*
- МУНИША: Још малопре сам вас питао, ал ми нисте одговорили.
- ОЛИВЕРА: *(Ђуѝи)*
- МУНИША: Нисте се код нас добро провели, што ме много не чуди, ал ми нисте рекли о чему се, заправо, ту ради?
- ОЛИВЕРА: *(Ђуѝи)*
- МУНИША: Ако овде имате швалера, па сте допутовали да га обиђете... а он вас разочарао... или ногирао... Мада би ме чудило, нисте ви за наше мушкарце, превиште сте фини...
- ОЛИВЕРА: Нисам због тога била овде!
- МУНИША: Одма сам ја то намирисао и баш ми је онако... мило... Зашто онда? Да нисте обишли наш зоолошки врт који није почео да ради јер нисмо добили још ниједну животињу, мада се директор и особље око њега већ годинама својски труде дрпајући паре из општинске касе!

- ОЛИВЕРА: Била сам у посету једној жени!
- МУНИША: Дал је ја познајем?
- ОЛИВЕРА: Не верујем.
- МУНИША: *(Ћути, ушито је зледа, чека да насита)*
- ОЛИВЕРА: Хтела сам од ње да купим дете.
(Пауза)
Договорили смо се телефоном да дођем по њега, да јој га платим, а онда понесем...
- МУНИША: И?
- ОЛИВЕРА: Кад сам тамо стигла... Већ га продала неком другом који је у међувремену ненајављено дошао и понудио јој већу цену.
- МУНИША: Због тога сте тако нерасположени и разочарани?
- ОЛИВЕРА: Због тога.
- МУНИША: Остали сте да висите...
- ОЛИВЕРА: То, ипак, нема смисла... кад смо се већ договорили... Толики пут сам превалила.
- МУНИША: Знам ја ту жену! Већ двадесет година се тиме баве она и њен муж! Од тога живе, и то, богами, сасвим удобно, имају и лепа кола.
(Пауза)
Сваких десет месеци по беба, а људи навалили, потражња велика... Пре седам година је родила тројке, од њих су купили ту кућу у којој сте били. Два пута близанци, па викендица горе на језеру!... Једном родила седморке, надали су се путовању око света, ал им се није дало, шест поцркало... Иде им тај бизнис, оће им се. Ви не можете да родите, јел тако?
- ОЛИВЕРА: *(Ћути)*
- МУНИША: И ја без везе питам, зар бисте долазили да можете.
- ОЛИВЕРА: *(Ћути, само шито не заљаче)*
- МУНИША: А што нисте резервисали следеће? Причекаћете пар месеци, стрпљиво и паметно, па ће све бити у реду и на месту.
- ОЛИВЕРА: Покушала сам, али није вредело.
- МУНИША: Што? Нисте се нагодили? Зацепили вам дебелу цену?
- ОЛИВЕРА: Сва су већ резервисана, капара плаћена. И ту сам закаснила
- МУНИША: Ма, немојте да се секирате, молим вас ко бога.

ОЛИВЕРА: *(Буйи)*

МУНИША: А ваш муж?

ОЛИВЕРА: *(Подиге љаву и погледа ља уий̄но)*

МУНИША: Чудо он није са вама? Чудо заједно нисте дошли, колима?
Мора да имате ауто, и то добар?

ОЛИВЕРА: Отишао је.
(Пауза)
Службено.
(Пауза)
Тим колима.

МУНИША: *(После љаузе)*
Службено или неслужбено?

ОЛИВЕРА: Па већ сам вам казала.

МУНИША: За вас службено, а за себе неслужбено, то јест по приватном питању. Кладим се да је и код њега у питању нека жена?

ОЛИВЕРА: Нека је!

МУНИША: Ето, видите, тога о код вас има, само што се ви кријете. Мора да га много волите?

ОЛИВЕРА: *(Не одговара)*

МУНИША: Јел тако?

ОЛИВЕРА: Тако је, па шта?

МУНИША: Ништа. Јел то што се деце тиче само грешка до вас или и до њега?

ОЛИВЕРА: Ако баш хоћете да знате, он је уверен да је до мене, али ја знам да је до њега! Проверила сам!

МУНИША: Па ту је онда ствар проста ко пасуљ!

ОЛИВЕРА: Како?

МУНИША: Чуди ме да се досад и сами нисте досетили!

ОЛИВЕРА: Чега да се досетим?

- МУНИША: Нађите, брате, неког... Неког који вам се допада, да вам не буде одвратан...
- ОЛИВЕРА: Па шта?
- МУНИША: Он вам ту помогне, а ваш муж, тај кога толико волите, мисли да је његово, срећан је због тога, негује га, воли и поноси са њиме...
- ОЛИВЕРА: Ма, идите, молим вас, па то не би било поштено!
- МУНИША: Ма, коме је данас, госпођо, до поштења, поготово кад нешто ућари, шта је вама?... Сви бисте били срећни: ви, он, ваше дете... Једнога дана га, ако испадне мушко, жените, па ударите у свадбу, па стигну унуци, па се породица шири у здрављу и весељу...
- ОЛИВЕРА: Пустите те приче.
- МУНИША: Ако он може у швалерацију, и то галантно, колима, а вас саму возом да шаље у куповину детета које није способан да направи, ваљда можете и ви!... Имате, ваљда, и ви нека права, мајку му!
(Пауза)
Зар сте ви нека шуша? А нисте, видим да нисте, нисам слеп!
- ОЛИВЕРА: Ћутите, молим вас. Не знам ни зашто сам започела са вама о тако деликатним стварима. Никад вас у животу нисам видела.
- МУНИША: У реду је.
- ОЛИВЕРА: Не знам ни сама шта ми је било.
- МУНИША: Ма, добро, не нервирајте се, нисте то заслужили.
- ОЛИВЕРА: Сама сам, уосталом, крива!
- Пауза.*
- Оливера се увукла у себе, одбојно ћући окренувши главу у сирану.*
- Муниша узалуд с времена на време баци на њу радознали поглед.*
- МУНИША: (После дуже паузе скочи, пожури до блађајне и јекне)
Драгиња!... Драгиња!...
- ОЛИВЕРА: Човече, шта се толико дерете, јесте ли ви нормални?
- МУНИША: Нема је, а треба да купујемо карте за тај воз којег чекамо!

ОЛИВЕРА: Сами сте рекли да је отишла и да се пре један неће вратити!

МУНИША: Знам да неће.

ОЛИВЕРА: Онда немојте да се дерете, пробисте ми уши!

МУНИША: Извините.

(Пође ѝо чекаоници, не зна иѝа ће са собом, ѝа ойеѝ ойвори улазна враѝа и са њих љледа ѝреко ѝерона. Заѝвори их, враћа се)

Отишо.

(Пауза)

Уверио се да са мном више нема шале. Тако му и треба, нека једном и њему памет дође у ону његову блесаву и ћелаву главу!

(Седне)

Скроз је ћелав, ћела му је глатка, ко аеродром за муве!

(Пауза)

Одавно је то требало да учиним, сад би био свој човек, а око мене чопор деце, мушке, све једно другом до ушију!...

(Заљледа се у Оливеру. Дуго је љледа, али она одбојно ћуѝи)

Госпођо.

ОЛИВЕРА: *(Ћуѝи, неће ни љлаву да окрене)*

МУНИША: Госпођо Оливера!... Чујете ли ме?

ОЛИВЕРА: *(Одбојно)*

Чујем вас, господине Муниша! Шта сад хоћете?

МУНИША: Само сам хтео нешто да вас питам.

ОЛИВЕРА: Питајте ме, али пожурите, већ сам вам рекла да нисам расположена ни за какав разговор!

МУНИША: Ал прво да ми обећате да се нећете наљутити?

ОЛИВЕРА: Ма, шта, човече, има да вам обећавам...

МУНИША: Обећајте!

(Пауза)

Прво обећајте, не волим кад се ви љутите, жао ми вас... све ми се нешто заледи око срца, ко нека промаја...

ОЛИВЕРА: Добро, нећу да се љутим.

МУНИША: Нећете? Стварно?

ОЛИВЕРА: Нећу!

- МУНИША: Овако... Кад већ толико волите децу, а немате са њима среће...
- ОЛИВЕРА: Шта онда да радим?
- МУНИША: Ја би вам ту помогао.
- ОЛИВЕРА: Ви?
- МУНИША: Ја!
- ОЛИВЕРА: Како? Можда имате везе са том женом која их продаје?
- МУНИША: Није то у питању.
- ОЛИВЕРА: Него?
- МУНИША: Лично!... Разумете?
- ОЛИВЕРА: Не разумем.
- МУНИША: Ко мушкарац!
(Пауза. Гледају се)
Здрав сам, прав, желудац ме одлично служи, бога могу да поједем, нарочито кад сам гладан... а кад сам сит и не једем... Нисам ни глуп! У то сте се и сами уверили.
- ОЛИВЕРА: Оставите се тих будалаштина! Да сам знала шта ћете ме питати...
- МУНИША: (Прекине је)
Обећали сте да се нећете љутити, јел тако?
- ОЛИВЕРА: Добро, не љутим се.
- МУНИША: Ништа ружно нисам рекао. Јесам ли?
- ОЛИВЕРА: (Усмиане, њође на једну ситрану, осврће се)
- МУНИША: (Покаже на вратица у углу)
Тамо је.
- ОЛИВЕРА: Шта?
- МУНИША: Па то што тражите. Тоалет.
- ОЛИВЕРА: Хвала вам.
- МУНИША: Нема на чему.
- ОЛИВЕРА: (Одлази у клозет)
- МУНИША: Само будите опрезни, то се тамо чисти два пута годишње или кад нам неки политичар долази у посету, а свака шуша потрчи да се испогани у њему.

Оливера оде у клозет, за њом се зајворе вратица.

Муниша ойрезно оде до ѝих враѝа, ѝрислони уво на њих, ослушкује.

МУНИША: Госпођо!

ОЛИВЕРА: *(off)*

Шта сад хоћете, пустите ме бар овде на миру!

МУНИША: Ништа, само сам хтео да проверим јел све у реду, да не бринем за вашу судбину!

(Још неколико часака ѝрислушкује, ѝа се враѝи до клуѝа, седне, ѝриѝаљује још једну циђарейу. Не седи му се, скочи, ойеѝ ѝожури до улазних враѝа, ойвори их и викне са њих)

Тата!... Тата!... Можеш ти да се кријеш колико оћеш, ништа ти то не помаже у животу, знам да си ту!... Чекај, чекај, ал дочека ти нећеш, то да знаш, дошо је и твој Муниша, јединац у мајке, памети!

(Залуѝи враѝа, враѝи се до своје клуѝе, седне, ѝуши.)

Из ѝоалеѝа се враѝи Оливера, мало се доѝерала, на усне сѝавила кармин, средила фирзуру.

Муниша је ѝогледа исѝод ока, али она се не осврће на њеђа, седне на своје месѝо неѝѝо ойуѝѝенија.

МУНИША: Јесте ли се снашли?

ОЛИВЕРА: Где јесам ли се снашла?

МУНИША: Па тамо где сте били?

ОЛИВЕРА: Јесам. Као што видите.

МУНИША: Хвала богу да је све у реду и да тамо нисте доживели неку непријатну хаварију.

ОЛИВЕРА: Ви сте, кобајаги, бринули за мене?

МУНИША: Па и јесам. Велике су код нас прљавштине, а ви сте први пут овде, нити сте упознати са нашим животом, нити сте навикли. Нама то не смета, давно смо се одомаћили, ништа нам није боље ни по кућама, ал ви сте нешто друго.

(Пауза)

Скокнуо би до бифеа, да попијем једно ладно пиво на екс.

ОЛИВЕРА: Па скокните и попијте га, шта се то мене тиче.

МУНИША: Знам да вас се не тиче, ал не могу да вас оставим саму, жао ми.

- ОЛИВЕРА: Само ви идите, ја сам и пре но што сте овде дошли била сама.
- МУНИША: Ма, није важно, јебеш пиво!... па још ладно!... Можда бисте да и вама донесем једно?
- ОЛИВЕРА: Нећу, хвала.
- МУНИША: Или неки сок?
- ОЛИВЕРА: Нисам жедна! Немојте ви да се трудите око мене, ако ми нешто затреба то могу себи и сама да приуштим! Сама сам допUTOвала у ову варошицу, сама ћу сачекати тај воз, сама отпутовати!
- МУНИША: Добро, онда нећу ни ја, па макар црко од жеђи!
- ОЛИВЕРА: Слушајте ви, Муниша!...
- МУНИША: Немојте тако да скачете, не ваља се! Немојте одма да падате у кому, ништа лоше нисам мислио, а није добро ни за ваше здравствено стање.
(Пауза)
Јел ја вама личим на неког напасника?
- ОЛИВЕРА: (Ћуџи)
- МУНИША: Јел вам личим на таквог човека, односно нечовека? Јел се ви мене бојите? Кажите да ме се бојите и ја ћу одма да одем. Из места! Јел вам ја личим на неког напасника и јел ме се плашите?
- ОЛИВЕРА: (Ћуџи, бори се са собом)
- МУНИША: Одговорите ми поштено и све ће одма да буде јасно ко јасан дан!
- ОЛИВЕРА: Не личите ми.
- МУНИША: Ето, видите.
- ОЛИВЕРА: А сад ме оставите на миру.
- МУНИША: То сам и намеравао.
- ОЛИВЕРА: Мало ћутите.
- МУНИША: И то сам искрено и од срца намеравао.
- ОЛИВЕРА: Потребно ми је нешто времена да се саберем.
- МУНИША: Изволите, сабирајте се.
- ОЛИВЕРА: Хвала вам.
- МУНИША: И вама. Опет искрено и од срца.

Пауза. Оливера и Муниша ћуѝе, дуѝо.

МУНИША: (Искашље се)

ОЛИВЕРА: Немојте!

МУНИША: Нисам ни хтео. Само грло да прочистим.

Исѝа ѝауза.

Прође извесно време у ћуѝању, а онда у чекаоницу уђе Радоје, ѝолицајац у униформи, са ѝиѝиѝољем за ѝојасом. Зашао у чеѝрдесетѝе, наѝојен. Одмах скине шајку, брише је марамцом сѝојећи на сред чекаонице и ѝледајући ѝо ѝрисуѝинима.

РАДОЈЕ: Кад долази?

МУНИША: Јел мене питаш или госпођу?

РАДОЈЕ: Тебе, даму не познајем.

МУНИША: Ако мене питаш онда прво мораш да ми кажеш ко кад долази?

РАДОЈЕ: Па тај воз.

МУНИША: Јеси ли ти, Радоје, писмен, живота ти?

РАДОЈЕ: Како да нисам писмен, толике сам школе завршио и толике књиге прочитао.

МУНИША: Па онда прочитај кад долази, нисам ти ја шалтер за информације.

РАДОЈЕ: (*Загледа се у ред возње окачен на зид. Онда доѝера униформу, ѝа ѝође до блаѝајне, ѝледа унутѝра. Окрене се Оливери и Муниши*)
Нема је?

МУНИША: Ако то опет мене питаш, прво мораш да ми објасниш кога нема?

РАДОЈЕ: Па ове наше... Драгиње...

МУНИША: Отишла да купи бурек.

РАДОЈЕ: Бурек?

МУНИША: Са сиром!

РАДОЈЕ: Шта ће јој бурек?

МУНИША: Да га баци кокошкама.

РАДОЈЕ: Кокошкама? ... Шта ће ѝима бурек са сиром?

- МУНИША: Да ручкају. Време им је.
- РАДОЈЕ: Је ли?
- МУНИША: Истина, Драгиња мало касни, ал нека се и оне помуче, ако су кокошке и носиље нису светице! Па, зар није?
- ОЛИВЕРА: *(Не може више да се уздржи, ња се засмеје, њихо)*
- РАДОЈЕ: Шта се ви, госпођо, смејете?
- ОЛИВЕРА: Ништа. Онако. Немате ви са тим везе.
- РАДОЈЕ: Немам?
- ОЛИВЕРА: Немате.
- РАДОЈЕ: *(Покаже на Мунциу)*
А овај овде стаклорезац?
- ОЛИВЕРА: Ни он. Само ми је нешто пало на памет. Оппростите.
- РАДОЈЕ: Немам ја вама шта да праштам.
(Полако оде до Мунцие)
И тако, значи, ти мени кажеш: коке би да ручкају, а?
- МУНИША: Аха. Огладнеле. Зато би и да ручкају.
- РАДОЈЕ: А после, кад ручкају, шта ће да раде?
- МУНИША: Како шта ће? Па ваљда ће прво да се покакају, а онда да навале да носе јајца за Драгињу и њену децу. Све ти то иде у круг...
- РАДОЈЕ: *(Неочекивано му луји шамар њако да Мунциа скоро њо-легне њо клуји)*
- МУНИША: *(Скочи)*
Шта ти је, бре, јеси ли ти нормалан? Шта си ти овде, каква си ти власт? Ко ти је дозволио да ме на јавном месту, а сред чекаонице, шамараш, и то пред оволиким светом?
- РАДОЈЕ: Убудуће тако да зајебаваш свог оца, ону будалу од стаклоресца, а не мене. Јеси ли разумео?
- МУНИША: Ово ти никад нећу заборавити, то да знаш.
- РАДОЈЕ: *(Зѣраби ља испод љрла и заурла на њеџа)*
Јеси ли ме разумео или ниси?
- МУНИША: Јесам. Нисам толико глуп...

- РАДОЈЕ: Памет у главу.
(Пус̄ӣӣ га̄ и одџурне, ња оде до клӯӣе уз сӯйро̄ӣан зид)
Док ти је још на раменима.
(Седне)
Убудуће да пазиш са ким тераш шегу!... Јел скокнула до оног њеног швалера?
- МУНИША: Још у једанаест.
- РАДОЈЕ: Значи, неће се враћати до један. Већ двадесет година се борим против тог јавашлука, али не вреди, ништа још нисам постигао. Да сам знао, кад сам био млад, да ће овај градић постати општи јебарник не бих овамо ни долазио. Онај који утврди ко све овде коме иде у кревет добиће Нобелову награду. Госпођо, ви, колико видим, нисте одавде?
- ОЛИВЕРА: Нисам. Била сам неким људима у кратку посету, сад се враћам кући.
- РАДОЈЕ: И боље што се враћате. Овде је свет покварен и затуцан, тешко је живети са њима. Све су учинили да моји младеначки идеали о људима и паметнијој будућности заувек ишчезну. Истина, гости нам ретко и долазе, ваљда избегавају да се мешају са нама страхујући да ћемо их заразити.
(Муниши)
Отац ти се тамо притајио и чека да се предомислиш.
- МУНИША: Знам, ал тај филм неће гледати док је мене жива и на ногама.
- РАДОЈЕ: Добро сте се покарабасали?
- МУНИША: Готово је међу нама. И било је време, доста сам га трпео. Мада преко новина немам намеру да га се одричем, што да бацам паре кад код нас новине нико и не чита!
- РАДОЈЕ: (Оливери)
Чујете ли, госпођо, докле је догурао овај наш свет кад се овакве ствари дешавају између оца и сина?
- МУНИША: А ти?
- РАДОЈЕ: Пугујем.
- МУНИША: Службено?
- РАДОЈЕ: Горе, у село.
- МУНИША: Јеси ли на одмору?

- РАДОЈЕ: Ма, какав одмор!... Одмор користим зими, кад могу да се затворим у топлој соби и навалим на читање!
- МУНИША: Зажелео си се оних брда, оваца и кајмака намазаног на леб испечен испод сача?
- РАДОЈЕ: Идем да га убијем.
- МУНИША: Кога? Неког криминалца који се горе крије? Или неког паметњаковића који не мисли ко ми? Зар још таквих има, зар их одавно нисмо истребили?
- РАДОЈЕ: Брата!
- МУНИША: Рођеног? Твог?
- РАДОЈЕ: Па нећу, ваљда, туђег! Нисам толико одлепио!
- ОЛИВЕРА: Како то да га убијете?... Брата?... И то рођеног?... Због чега?
- РАДОЈЕ: Па зато што ми је брат.

Пауза.

Оливера и Мунџа га изнађено гледају, чекају да насћави.

- РАДОЈЕ: Двадесет и две године, од како сам обукао ову униформу, нисам га видео, нисам ни одлазио горе. Већ сам почео и да их заборављам: оца, мајку, брата. Али, пре неколико година поче то да ме мучи. Све чешће, све јаче.
- ОЛИВЕРА: Шта да вас мучи?
- РАДОЈЕ: Брат!
- ОЛИВЕРА: Како то да вас мучи?
- РАДОЈЕ: Мало-мало, па уздрхтим: треба га убити, мораш то да учиниш, није он неки странац него ти га мајка родила.
(Пауза)
Не оклевај више, једном ће бити касно!
(Исћиа њауза. Уздахне)
Ноћу не спавам, не испуњавам брачну дужност, дању не могу да се сконцентришем на посао, децу запостављам, престао сам са њима да радим домаће задатке.
- МУНИША: Па јел ти се нешто гадно замерио? Онако, братски?
- РАДОЈЕ: Како да ми се замери кад га толике године нисам виђао!
- МУНИША: Па, како онда?... Зашто?... Где је ту загонетка?

- РАДОЈЕ: То је ту, у души, то не може да се контролише и објасни. Срце ми просто заигра кад ми брат падне на памет: иди и учини то, брат ти је, и то знатно старији, умреће природном смрћу и тако те предухитрити, шта си досад чекао, душа ће ти се смирити чим му то урадиш, одмах ћеш, па макар и у затвору, мирно заспати.
- ОЛИВЕРА: Овако нешто први пут чујем
- РАДОЈЕ: Тако вам је код нас, госпођо. Од памтивека. То нам је у крви. Мислио сам да се код мене угасило, а оно се пре пар година пробуди... Не сумњам да се и код њега пробудило.
- ОЛИВЕРА: Код кога?
- РАДОЈЕ: Па код мог брата Радојка. И он исто тако не спава смишљајући да мене убије. Па ако је већ тако, а јесте, онда боље ја њега него он мене.
(Пауза)
Уосталом, брат и јесте за то.
- ОЛИВЕРА: За шта?
- РАДОЈЕ: Да се мрзи и да се убије. Кога ћеш ако нећеш онога који ти је најближи, то је најслађе. Туђег немаш разлога ни да мрзиш ни да растављаш од живота.
- ОЛИВЕРА: Ама, човече, знате ли ви шта говорите? Чујете ли ви самога себе?
- РАДОЈЕ: Знам. Зато сам и пошао овако у униформи, са пиштољем. Униформу сам обукао, иако нисам на служби, да бих се бесплатно возио, а пиштољ је за њега, мога брата. Само да ме не изненади!... А могао би, лукаво је то пашче.
- ОЛИВЕРА: Како да вас изненади?
- РАДОЈЕ: Да ме не сачека у неком жбуну: од железничке станице до села морам три километра да пешачим.
- МУНИША: Па јеси ли му јавио да долазиш?
- РАДОЈЕ: Нисам луд да му јавим.
- МУНИША: Како онда да те сачека?
- РАДОЈЕ: Може. Предосећају браћа то, нарочито кад се један другоме спремају на зло.

- ОЛИВЕРА: Не љутите се, господине, али све то о чему ви причате мени је сулудо. Свесни сте тога, знате да је глупо и бесмислено, а опет журите тамо...
- РАДОЈЕ: Не разумете ви то, госпођо, нисте одавде. А чак и да јесте одавде... Тако је то код нас. Свакоме мораш да опростиш, са сваким да се споразумеш и договориш, али са батом... Тешко... То не иде.
(Пауза)
После тога ће лакнути и мени и њему. Њега ћемо лепо, уз лелек и почести, сахранити, а мени ће велики камен пасти са срца, свет ће ми честитати што сам најзад смогао снаге да учиним оно што је давно било време... И наш отац је убио свог брата.
- ОЛИВЕРА: Ваш отац?
- МУНИША: Исто рођеног?
- РАДОЈЕ: Убио још док су били младићи, није оклевао као ја, мало робијао, па се вратио да ради и кући кућу.
(Пауза)
И деда нам то учинио, још као дете, али није робијао, то се тада праштало, поготово деци. Прадеда нам то обавио још у мајчиној утроби: задавио брата близанца. Није ред да ја прекидам ту лепу и светлу традицију, зар су моји преци бољи од мене? Оно, кад човек употреби своју памет и добро размисли... Ту сте ви, госпођо, у праву, али која црна памет! Откуд то нама из ових крајева!
- ОЛИВЕРА: Не знам шта да кажем... Заиста... Кад вас овако гледам, изгледате ми сасвим нормално...
- РАДОЈЕ: Нема ту шта да се каже.
- ОЛИВЕРА: Али, то није нормално!
- РАДОЈЕ: Па ни овако живети није нормално, па опет живимо и још се тиме дичимо!
(Погледа на свој ручни часовник)
Само да тај воз не касни.
- МУНИША: Толико те то раздире?
- РАДОЈЕ: Не може више да се издржи... Све ми се чешће чини да ћу препући, зато сам и кренуо.
(Пауза)
Отац ће ме, кад то урадим, загрлити у знак признања, мајка ће заплакати од туге за својим старијим сином и среће што

сам одржао традицију, његова деца ће ме омрзнути и имати разлога да живе планирајући да ми једнога дана врате мило за драго... или, још боље, мојој деци, својој браћи од стрица... Тако ће, после толико година, све доћи на своје место.
(Наједном скочи, оде до благајне, загледа кроз шалтиер, ња се окрене)

Ту Драгињу ћу једанпут да приведем.

МУНИША: Због швалерације? Мого си то и пре десет година, и пре дваест, што си толико чекао?

РАДОЈЕ: Због тога што сваког боговетног дана напушта радно место!

МУНИША: Па теби карта и не треба, ти се возиш за цабака!

РАДОЈЕ: Али, треба вама! Уосталом, радно место мора да се поштује! Па и сам видиш докле смо стигли напуштајући га и не ценећи!

МУНИША: Ма, не мешам се ја у то.

РАДОЈЕ: Не мешаш се, је ли? Не мешаш се, али такав однос према радним обавезама подржаваш!

МУНИША: Ма, пусти ти мене, никога ја не подржавам, нисам, кад смо већ код тога и ако баш оћеш да знаш, на прошлим изборима гласао ни за једну партију.

РАДОЈЕ: Ниси, је ли?

МУНИША: Нисам!

РАДОЈЕ: Многи нису! Мислиш да ја то не знам? Зато нам овако и иде! А иде нам никако! Све унатраг!

МУНИША: Добро је док се котрља. За остало други нека брину, нисам ја за то плаћен, имамо ми нашу стаклорезачку радњу... капље, фала богу... Још кад би нас задесио земљотрес, или да нас опет бомбардују и полупају прозоре, па да се обогатимо.

РАДОЈЕ: (Оливери)
Чујете ли га, госпођо?

ОЛИВЕРА: (Само слежне раменима)

РАДОЈЕ: Јел и код вас тамо стање исто, непромењено?

ОЛИВЕРА: Не знам, не би ме зачудило да јесте.

Уђе Драгиња. Око њедесет година, њрилично неуљедне сѡљашностѡи, неуредне косе.

ДРАГИЊА: Здраво, децо

Они ћуће, само је гледају, као да их је њен неочекивани улазак за њрен збунио.

ДРАГИЊА: Јел ви то мене чекате?

МУНИША: Ти поранила? Још није један. Да се нешто непредвиђено није десило?

ДРАГИЊА: Готово је, Муниша.

МУНИША: Шта је готово?

ДРАГИЊА: Раскантали смо се.

МУНИША: Пољутили сте се... Како, кад, због чега?... Нашо ти швалер другу? Није, ваљда, јебо му пас матер покварену!?

ДРАГИЊА: Јесте нашо он другу, ал сам и ја нашала другог, па смо то, хвала богу, обавили споразумно и на опште задовољство. Једино ми се муж томе, кад сам му јавила, баш није обрадовао, мало се, богами, и љутнуо, али шта да се ради, шта је ту је, нека се привикне на ново стање. Ако ћемо право, доста смо се и вуцарали, и не памтим кад сам због њега први пут напустила радно место.

МУНИША: А тај нови? Јел га знам?

ДРАГИЊА: Знаш га. Сви се ми овде знамо. Није баш неки на око, али овако... Па ни ја нисам боља.

(Окрене се Радоју)

Јел то и ти путујеш или си само свратио да се видиш и попричаш са људима?

РАДОЈЕ: Путујем.

ДРАГИЊА: Ти, као уноформисано лице, имаш право на бесплатну возњу, то, ваљда, знаш?

РАДОЈЕ: Знам.

ДРАГИЊА: *(Оливери)*

А ви, госпођо?

ОЛИВЕРА: Чекам да се вратите како бих купила карту за тај воз.

- ДРАГИЊА: Не брините, биће карата. За све.
(*Загледа се у Мунишу*)
Види овога!... Отац те тамо чека, искида се, а ти се зевзечиш по чекаоници.
- МУНИША: Готово је, Драгиња, и са мном и мојим оцем, и нас двојица смо се раскантали. Ако оћеш да ти подробније испричам... и у четири ока...
- ДРАГИЊА: Нећу! Ти, кад почнеш да га тупиш, никад краја! Куд намераваш, знаш ли?
- МУНИША: Богами, не знам, нисам по том питању дубље и опширније размишаљо, нисам имао ни времена. Сешћу у тај воз, па где ме однесе, нигде, рачунам, не може да ми буде горе него овде. А кад тамо стигнем!... Прво ћу да се провеселим у некој кафани са живом музиком и сисатом певаљком, а онда да се оженим неком честитом и богатом девојком или распуштеницом... може и удовица, ал да буде млађа... Не мора да има длакаве ноге и велике сисе, нисам ја ту толико принципијелан, најважније је да се поред ње смирим, а она да ме воли. Ма, не мора ни да ме воли, довољно ће бити да ме поштује и да ћути кад јој с времена на време одаламим о коју ћушку! Ето, људи, ја...
- ДРАГИЊА: Ајде, бре, Муниша, не сери више, шта си се запенушао, само нам треба још тебе да слушамо! Шта се ту заносиш, леба ти, ниси у Скупштини! И то пред гошћом! Шта ће жена да мисли о нама!
- МУНИША: (*Оливери*)
Госпођо, извините.
- ОЛИВЕРА: Ништа.
- ДРАГИЊА: Ја ћу прво нешто да ставим у уста, после ћу да отворим благајну, ви се стрпите за те карте. Мада вам неће ни требати, наши кондуктери ових дана штрајкују...
- РАДОЈЕ: Што штрајкују, шта им је кад имају одличне плате, веће него ми у полицији?
- ДРАГИЊА: Не штрајкују због плата, него због путника!
- МУНИША: Због путника, ето ти сад!
- РАДОЈЕ: Како због путника?

ДРАГИЊА: Не допадају им се досадашњи путници, хтели би неке друге, васпитаније и питомије, шта ја знам, питајте их ако вас баш занима. Тако вам карте неће ни требати, а контролоре никад нисмо ни имали. Али, како хоћете, ваша ствар. Успут сам купила четврт бурека са сиром, ако ми неко парче претекне понећу га кући да га бацим кокошкама у нашем кокошињу.

МУНИША: *(Радоју)*
Јеси ли чуо?... А ти ме бијеш...

РАДОЈЕ: Рекла си: кокошкама? Бурек са сиром?

ДРАГИЊА: Одавно ми то радимо, оне га обожавају, а од њега боље какају, брже расту и носе већа јајца и тако нам враћају ту нашу пажњу и доброту. Ако хоћеш, придружи ми се, слађе се једе у друштву.

РАДОЈЕ: Нећу.

ДРАГИЊА: Што?

РАДОЈЕ: Па нисам гладан. Доручковао сам у станици, тамо се једе бесплатно.

ДРАГИЊА: Брзо ћу ја.
(Оћкључа вратића благајне, оћвори их, окрене им се)
Кад стигне тај воз ви се одмах качите у њега и заузимајте место, мада ће бити скроз празан, свет га избегава јер се дешава да се локомотива поквари, па по два дана стоји у месту чекајући на поправку. Данас нашим возовима путују само будале и сиротиња, па се не треба чудити што наши кондуктери штрајују желећи да их промене.
(Оде у благајну, за њом се заћворе вратића. Провири кроз оћвор на шалћеру)
Радоје.

РАДОЈЕ: Шта хоћеш? Јел опет оно за бурек?

ДРАГИЊА: Није за бурек, него за твоју жену, сретосмо се малочас код чесме. Ја журим у благајну, она у ону вашу пандурску станицу.

РАДОЈЕ: Знам, знам.

ДРАГИЊА: Само што ноге не поломи трчећи.

РАДОЈЕ: Знам, знам.

ДРАГИЊА: Па шта ће тамо кад си ти овде?

РАДОЈЕ: Не жури она тамо због мене, него због нашег командира!

ДРАГИЊА: Који ће јој он?

РАДОЈЕ: Ма, пусти будалу.

ДРАГИЊА: *(Зграну се)*
Није, ваљда!?
(Пауза)
Њега нашла за швалера!? Њега!? Ону мешину!? Онако лепа жена!?

РАДОЈЕ: Све ти је то данас, Драгиња, лудо и откачено, не зна ни где је шупљо!

ДРАГИЊА: Свашта!... Па јеси ли видео на шта личи, на нилског коња!... Па мени је мрско и да га у пролазу погледам!

РАДОЈЕ: Нека је. Кад види на кога је налетела, кајаће се, али ће тада бити прексано, после њега нико више неће хтети ни главу да окрене на њу, цабе јој она лепота и онај стас!

ДРАГИЊА: Кад је већ толико луда, онда ништа боље није ни заслужила, ако баш хоћеш да знаш! Па макар јој и сто пута био муж!

РАДОЈЕ: И није. Знам ја то пре тебе. Месецима сам јој препоручивао једног мог ортака, она ни да чује, ситна је, вели то риба за њу.

ДРАГИЊА: Море, баш те брига, њој ће се то осветити, ти само ћути и уживај.
(Несћане у блајајну)

У чекаоници неколико часака иишина, а онда Радоје иође ка вратиима клозеиџа. Сћане.

РАДОЈЕ: *(Покаже на врати клозеиџа)*
Има ли кога тамо?

МУНИША: Нема. Али пази да се не оклизнеш на неко говно и паднеш.

РАДОЈЕ: Много се ти нешто секираш за мене, а?

МУНИША: Није ми за тебе, него за ту униформу, штета је да се упрља.

РАДОЈЕ: Причувај, Муниша, тај твој језик.

МУНИША: Ма, јок, ја то само онако.

РАДОЈЕ: Не знам је ли онако или овако, али може да настрада. Брзо ћу ја да се вратим.

МУНИША: Немој на брзака. Полако. Густирај. Брат ће горе да те чека. А и воз ако натрчи, казаћемо му да те причека док се ти испоганиш.

Радоје му са оћворених враћиа само ћрићрећии ћрстћом, нестћане у клозећу.

МУНИША: Ма, ко те јебе.
(*Оливери*)
Извините, госпођо.

ОЛИВЕРА: Ма, шта ми се сваки час извињавате, као да ја не знам шта су псовке!

МУНИША: И то што кажете, ни ви тамо нисте чистунци! Ја на оног мог заборавио.
(*Пожури на улазна враћиа, оћвори их, ћледа најћље*)

ОЛИВЕРА: Нема га?

МУНИША: Не видим га... Добро се негде сакрио... Уме тај да се, кад треба, упреподоби, нарочито кад су његови интереси у питању.

(*Викне*)

Тата!... Тата, чујеш ли ме?... Видим ти сенку, само се без везе кријеш, склони дупе са тог сунца, провреће ти мозак ... ако га имаш!... Врати се, благо мени, кући, узалуд ме чекаш, остаде ти без твог Мунише и стаклорезачког помоћника! Никад нећеш наћи способнијег, то да упамтиш!

(*Заћвори враћиа, ћође у чекаоницу, али се нечећ сећии, враћии се и оћећи их оћвори*)

Кумовима немој прозоре да намешташ, то сам им јутрос обећо!... Из ината! Дошло ми нешто тако, па сам им то јутрос тврдо обећо!... Ако се превариш и то им учиниш онда их одери, троструко им наплати, па нека се пуше, кумови и јесу за драње! Толико ми учини и унапред ти фала!

(*Заћвори враћиа, враћа се, седне. Оћећи баци неколико ћо-ћледа на Оливеру*)

Видите ли, госпођо, где ми живимо?

ОЛИВЕРА: Видим.

МУНИША: Такви смо, шта ћете, нема ту бога... А да смо бољи можда не би ваљало, како бисмо живели, ништа се не би дешавало, све би нам било пусто, како би нас ова власт трпела! Па она ни себе не може да трпи, а камоли нас!

ОЛИВЕРА: Ћутите.

МУНИША: Молим?

ОЛИВЕРА: Замолила сам вас да ћутите.

МУНИША: Ма шта има да ме молите, за то сам, кад сте ви у питању, увек спреман.

Пауза.

ДРАГИЊА: *(Проћури ѓлаву кроз ойвор на шалићеру, једући)*
Дал је неко за бурека?

Муниша и Оливера ћуће.

ДРАГИЊА: Госпођо?

ОЛИВЕРА: Не, хвала, нисам гладна.

ДРАГИЊА: Ти, Муниша?

МУНИША: Не волим бурека, Драгиња, очима не могу да га видим, нешто са роштиља ми је милије и драже...

ДРАГИЊА: А уз шприцер?

МУНИША: Више сам за пиво. Ал обавезно да буде ладно.

ДРАГИЊА: Од салате – шопска?

МУНИША: Може и кисели купус, зими, ал искључиво из дрвеног бурета. пријатно.

ДРАГИЊА: Хвала ти, Муниша.
(Повуче се у блађајну)

Из клозетѝа се враћа Радоје.

РАДОЈЕ: *(Гадљиво)*
Све упишано, све засрано!... Који смо ми то свет, где ми то живимо!... Па нама и говна пријају, сродили смо се са њима, па их и не примећујемо!... Не примећују ни она нас!
(Загледа се у Оливеру)
Ви, госпођо, нисте одавде и то је ваша велика срећа. Кад бисте само знали какви смо!...

ОЛИВЕРА: Ни тамо код нас није боље.

РАДОЈЕ: Зар није?

ОЛИВЕРА: Муж и ја ретко излазимо, чувамо се, али прича се да је свуда исто.

МУНИША: Људи, па шта ћемо, наши смо, немамо куд једни од других. Нама је у нашем смраду лепо, а како је другима баш нас брига, њихова ствар! Па јел тако?

РАДОЈЕ: Узалуд се борим против тога, узалуд причам, саветујем, молим и хапсим, не вреди. Због тога ме и не воле.

ОЛИВЕРА: Ко вас не воли?

РАДОЈЕ: Нико. нарочито моје колеге и старешине. Шта се, веле, ти ту курчиш, пусти кола да се котрљају низбрдо кад су већ кренула, ниси ти никакав светац, живи се и овако, имамо, хвала богу, добре плате, шта нас се за друго тиче! Нису ме најурили са службе, то је тачно, али једва чекају да одем у пензију. Кад бих да заведем неки ред и дисциплину, они ме пошаљу на принудни одмор: Иди, веле, завуци се у ону твоју собу и читај те твоје књиге, оне и јесу за будале.

(Заћути. Ослушкује)

Да ли се то воз чује?

МУНИША: Какав те воз спопао, још му није време!

ОЛИВЕРА: *(Погледа на свој ручни часовник)*
Имамо још цео сат до њега!

РАДОЈЕ: Ама, људи, чујем га, нисам глув!

Сад сви њажљиво ослушкују.

Заиста, чује се воз, његов звук је све ближи.

РАДОЈЕ: Да касни, то је у реду, то је код нас нормална појава, али да стигне на време или пре времена – ту већ нешто не ваља!

(Пауза)

Нису, ваљда, дошла нека опака времена? Зар има опакијих од ових?

Пауза.

Сви ослушкују долазак воза који је све ближи.

РАДОЈЕ: Драгиња!

ДРАГИЊА: *(Провири кроз шалтиер једући)*
Ту сам. Шта је било?

РАДОЈЕ: Дај људима да купе карте, тај воз само што није стигао, није право да се возе за цабе, иако ти кондуктери штрајкују.

ДРАГИЊА: Није то ваш, неће он скоро. Тај што се чује долази из супротног правца и иде на супротну страну.

Свима као да лакне. Оливера и Муниша се враће до својих клупа, седну.

ДРАГИЊА: Ваш, ако не касни бар два сата, неће ни стићи, па ћете га чекати до сутра. Тај Ред вожње важи само за наивне и неписмене, никад га се нико није придржавао, нарочито ми са железнице.

(Увуче ѓлаву, изђуби се у блађајни)

Воз је савим близу, зачује се њисак локомотиве, улази у станицу.

МУНИША: Идем да видим оће ли неко да сиђе. Пре недељу дана један сишао, ал се брзо вратио у вагон, погрешно станицу. Дал је стварно погрешно, дал му овде код нас засмрдело па се покајао – то се никад неће сазнати.

(Пожури на врајиа, оћвори их, окрене се)

Ако ме тата тражи, кажите му да сам отпутовао и поручите му да ћу се вратити кад на врби роди грођје, а можда и који минут раније.

(Изиђе)

РАДОЈЕ: *(Пође њо чекаоници, замишљен је, стјане, окрене се Оливери)*
Тако вам је то, госпођо, код нас.

ОЛИВЕРА: Шта то?

РАДОЈЕ: Све. Црње него у најцрњим натуралистичким романима. Који Дикенс, који Зола!... А ви допутовали да купите од оних наших бебу?

ОЛИВЕРА: Откуд ви то знате?

РАДОЈЕ: Све ми знамо, зато и јесмо власт. Да сте нам се јавили, саопштили бисмо вам да не долазите јер је дете продато.

(Пауза)

Добро им иде трговина, а порез не плаћају, те делатности нема у регистру мале привреде, порезници не знају на коју шифру да је воде у књигама... Узалуд годинама пишем пријаве против њих, оног пастува сам неколико пута и претукао... Данас су вам деца на цени, нарочито код оних који их немају. А они који их имају проклињу час кад су их направили. Родитељи проклињу своју децу, деца своје родитеље, нико није задовољан, нико срећан. Кад би деца могла да се рађају без родитеља, а родитељи да живе без деце... Јесу нам други непријатељи, али смо ми још већи непријатељи сами себи.

ОЛИВЕРА: Шта ви то причате, човече, шта је вама? Ништа вас не разумем!

РАДОЈЕ: Како не разумете?

- ОЛИВЕРА: Ништа! Каква је то сад филозофија?
- РАДОЈЕ: Има тога мало код Ничеа, мада прилично нејасно.
- ОЛИВЕРА: Какав Ниче, ко вам је то, неки ваш колега?
- РАДОЈЕ: То сам могао и да очекујем од вас. Таман сам се понадао да ћу у вама наћи равноправног саговорника и интелектуалца, а ви... с неба па у ребра... Ма, није важно!
(Ойеј̄ӣ замислӣено̄ њо̄ђе̄ њо̄ чекаоници. Чује да воз одлази. Сїане)
Оде тај воз, тај што није наш.
- ОЛИВЕРА: Па нека иде, баш нас брига за њега!
- РАДОЈЕ: И то што кажете.
(Ойеј̄ӣ замислӣено̄ крене̄ њо̄ чекаоници. Ойеј̄ӣ сїане, окрене се Оливери)
Ако већ желите то дете...
(Заћуј̄ӣӣ)
- ОЛИВЕРА: Шта ћу онда?
- РАДОЈЕ: А пошто сте у стању да га родите...
- ОЛИВЕРА: Откуд ви знате да сам то у стању?
- РАДОЈЕ: Знам, госпођо, ми смо власт! Знамо да је ту у питању ваш муж и његова јаловост!
- ОЛИВЕРА: Па шта с тим? Шта се то вас тиче? Немате паметнија посла него да бринете туђу бригу?
- РАДОЈЕ: Ништа. Само сам, као човек од добре воље, школован и начитан, желео да вам помогнем.
- ОЛИВЕРА: Како ви да ми помогнете?
- РАДОЈЕ: Лепо! Као мушкарац!
(Пауза)
Видите и сами да сам здрав, прав, у снази и најбољим годинама... После тога ви одете, ја отпутујем да средим брата, нико видео, нико ништа чуо, а ви за девет месеци родите бебу!... Вашу!... Дај боже да буде мушко!
- ОЛИВЕРА: *(Ђуј̄ӣӣ, само̄ ља̄ њодозриво̄ љледа)*

РАДОЈЕ: Коначно вам у кућу уђе радост и срећа, супруг поносан што је себи направио наследника, шепури се пред светом, ви му се у себи смејулите! Бабе и деде имају чиме да се занимају под старост, сваке године рођендан!

ОЛИВЕРА: *(Ћути)*

РАДОЈЕ: Можемо то да обавимо пре но што стигне тај воз, на брзака. Има ту просторија, а тамо преко пруге је један шибљак... Само се трудим да вам учиним добро, ништа мање. И то са гаранцијом. Схватате?

ОЛИВЕРА: Ма, идите, молим вас, на шта вама ја овде личим? Па ви...

РАДОЈЕ: Не би уопште било згорег да размислите, па ако дођете до правог закључка...

ОЛИВЕРА: Немам ја шта да размишљам!

РАДОЈЕ: После, кад оде тај воз и ви са њим, бојим се да ће бити прекасно.

ОЛИВЕРА: Оставите ме на миру са тим. Не знам само одакле вам та идеја!... Уосталом, нећу о томе ни да говорим!

Пауза.

Тишина.

Оливера одбојно ѓледа у сѿрану, а Радоје ујорно у њу.

Воз је оѿишиао, из даљине се чује ѿриђушен ѿсак локомотиве.

Оѿворе се вратиа блађајне и у чекаоницу уђе Драђиња.

ДРАГИЊА: Децо, за моје кокошке није остало ништа, баш ми је криво. Море, ко их шиша, не морају сваког дана да једу бурек са сиром, нека мало носе та јајца и без њега. Размазила сам ја то.

Оливера и Радоје ћуће.

ДРАГИЊА: А онај воз оде. Не знам уопште ни како је стигао овамо, нема га у Реду вожње, мора да је залутао. Прошле године залутао један међународни, експресни, кад се ту зауставио машиновиђа није могао да дође себи, пола сата се окретао по перону и у чуду крстио левом руком. Онда се вратио у локомотиву, потеряо је даље, ни дан данас нико не зна где је стигао и је ли уопште негде стигао.

Радоје и Оливера ћуће.

У чекаоницу њолако, оїрезно, уђе сељак од њедесеїак зодина. Радојко. Погрбљен, лица и руку њоїамнелих од сунца. Сїане на оївореним врайїма.

ДРАГИЊА: Уђи слободно, шта се устручаваш, и ово је твоја отацбина... још нам је, хвала богу, нису узели... И ми смо овде људи. Можда и нисмо, али неки кажу да личимо на њих, у шта често ни сами не можемо да поверујемо.

РАДОЈКО: *(Пружи још два корака наїред, ња оїеї сїане)*

Сад сви зледају у њега заинїтересовано, нико му се није надао.

РАДОЈКО: *(Скине каїу)*

Добар дан.

(Осїали ћуїе, само га зледају)

Све се надам да нисам погрешно и да сам на правом месту изишао из оног воза... тако ми је један путник рекао... мада ме не би зачудило и да ме слагао, оће то овај наш човек, после ти се слатко смеје што те насамарио...

Пауза.

Драїиња, Оливера и Радоје га и даље радознано зледају.

РАДОЈКО: Пошао сам да тражим буразера, живи у овој вароши, а за адресу нам никад није јавио... Нити нам се он јављао, нити смо се ми секирали због тога, радовали смо се што смо га скинули са грбаче, а он што се курталисао оне наше сиротиње... има томе, богами, двадест и која година приде.

РАДОЈЕ: Како изгледа? ... Како се зове?... Чиме се бави и шта ради у животу?

РАДОЈКО: не знам како изгледа, последњи пут сам га видео кад је пошао у школу, а бави се полицијом... носи уноформу, заводи ред и, по потреби, бије младеж кад изиђе на улице.

РАДОЈЕ: Радојко, јеси ли то ти?

РАДОЈКО: Ја Радојко јесам, а ти који си? Откуд ме познаде? Како погоди да се баш тако зовем? Јеси гледо у пасуљ?

РАДОЈЕ: *(Рашири руке и гануїо)*

Радојко!... Брате рођени!...

РАДОЈКО: *(И он рашири руке)*

Радоје!... Јеси ли то ти, буразере мој?

РАДОЈЕ: О, мајку му, ко би рекао да ћемо се овако и на овој локацији, а после толико година, нас двојица срести!... Као у најбољим романима светске класике!

РАДОЈКО: Немој, расплакаћу се! Смејаће ми се и овај свет после!

Баце се један дружом у заљљај. Грле се чврстио, ударају један дружом рукама њо леђима.

РАДОЈЕ: Ух, бре, мајку му, срце ће ми се откинути!

РАДОЈКО: Мени ће, буразере, и срце и душа! Ал ако ће, кад се овако нађосмо! Фала богу да тај воз стаде на ову, а не на неку другу локацију!

Обојица се расљлачу. Плачу све ѓласније, држећи се у заљљају, ридају.

Радоје за час одвоји Радојка, држи ѓа за рамена, онда заврши ѓлавом, хоће нешто да му каже, али не може, заљрице се и ойеӣ се баце један дружоме у заљљај.

РАДОЈЕ: *(Кроз њлач)*
Ух, мајку му!... Ух, животе једини!...

РАДОЈКО: *(Истио)*
Кад би нас сад видео наш отац Радуле!... Ни својим очима ни својим ушима не би поверово!... Не би, вала, ни ја, буразере!

РАДОЈЕ: *(Истио)*
Знам, брате, знам, ништа ми не причај!

РАДОЈКО: *(Истио)*
Браћа, па се грле, ѓубе и плачу! Где, бре, тога још има на овоме свету!

РАДОЈЕ: *(Истио)*
Знам, брате, знам, ништа ми не причај, нисам ѓаба толике школе завршио и толико паметне књиге прочитао! Па ја, бре, целог Достојевског знам напамет!... Знам и Толстоја, али га нешто не ценим, сувише је некако опширан и мисаоно конфузан!

РАДОЈКО: *(Истио)*
Јел тај беше из нашег села, ја сад нешто не могу да га се сетим?

ДРАГИЊА: *(Оливери, док се Радоје и Радојко ѓрле и ѓрицају)*
Пресвиснуће од среће.

- ОЛИВЕРА: Није ни чудо, толике се године нису видели.
- ДРАГИЊА: Ја мог брата нисам видела од малих ногу, па ми не пада на памет да плачем за њим. Можда је и умро, не би ме чудило. Ви сте јединица у мајке?
- ОЛИВЕРА: Јесам.
- ДРАГИЊА: Онда благо вама.
- Радоје и Радојко се најзад одвоје један од другог, смирују свој њлач. Радојко длановима брише сузе, а Радоје марамицом.*
- РАДОЈКО: Е, овога давно није било, буразере, то ће се памтити, то, вала, треба да уђе и у те твоје књиге, мада ми тамо слабо читамо!
- РАДОЈЕ: Мушкарци!... Куроње!... а оволике сузе и оволики јецај!... Као да се сто година нисмо видели, а не само нешто преко двадесет!
- ДРАГИЊА: Хоћете ли да вам донесем по чашу влажне воде и по коцку слатког шећера?
- РАДОЈЕ: Шта ће нам? Нисмо ни гладни ни жедни.
- ДРАГИЊА: Па да се повратите, умало да поцркате од среће.
- РАДОЈКО: Не треба, сестро, већ смо се снашли. И нисмо ми то од братске среће, него од братске мржње! Јел тако, Радоје, буразере?
- РАДОЈЕ: Тако је, Радојко, брате! Ух, мајку му, једва дођох себи, требало је имати снаге и преживети овај неочекивани сусрет!
- ОЛИВЕРА: Ако вам нас две сметамо?...
- РАДОЈКО: Ко ме? Буразеру и мене? Што да нам, сестро, сметате?
- ОЛИВЕРА: Мислим, можда бисте више волели да останете насамо?
- РАДОЈКО: Ма, јок, нико нама не смета. Сметамо ми сами себи, а на друге се и не осврћемо.
- РАДОЈЕ: Е, Радојко, Радојко!... Откуд, човече, ти, по овој врућинштини, у ово глуво доба дана, тим возом којег нема у Реду вожње, како си се укрцао у њега, јеси ли уредно платио карту? Или си се шверцовао, што ме уопште не би начудило. Којим поводом?
- РАДОЈКО: Ја, бурезеру, због тебе?
- РАДОЈЕ: Засврбело те, је ли?

- РАДОЈКО: Засврбело! Ту! У гудима, у срцу, у крви!... Пре тога те нисам ни осећао, а од пре неког времена поче да ме сврби и голица, да ме за душу уједа!... Дај, велим, време је да га убијем, доста смо живели ко буразери, време је да се ко буразери и убијемо!
- РАДОЈЕ: Знам како то иде, знам, немој да мислиш да не знам.
- РАДОЈКО: Пожалим се нашем остарелом оцу, већ нам је једном ногом у гробу, дај боже да што пре отегне, а он: сине, ако је догорело до ноката, онда не оклевај, иди и учини оно што ти срце иште.
- РАДОЈЕ: Верујем ти, има наш Радуле у томе искуства, прошао је он кроз ту школу братског живота. И?
- РАДОЈКО: Даде ми мало пара за пут, испрати ме до на крај села и пожелe ми срећан одлазак, ја њему исто такав останак, па запуцам на станицу, а он се, поштапајући се, ногу пред ногу, врати кући, нећу ваљда живог тамо да га затекнем кад се вратим?
- РАДОЈЕ: Чиме си намеравао да ми то учиниш? Даде ли ти наш отац неки пиштољ, пушку, можда бомбу чувану на тавану за црне дане?
- РАДОЈКО: Ја спремио ону нашу ножекању... не знаш је ти, њоме кољемо свиње... а он, кад је виде, опсова ми матер будаласту и даде ми ово.
(Из њорбе извади секирче, њоказује ња Радоју)
Ножем можеш, вели, пола сата да га кољеш, па да опет остане жив, а секирчетом је доста једаред да га треснеш, ал по сред чела, и све је готово док си реко бритва.
- РАДОЈЕ: Зна наш отац, зна! Памет је то! Искуство! Не живи цабе толико, па већ му је преко осамдесет, јебо га наш деда што га направи тако дуговечног!
- РАДОЈКО: *(Враћајући секирче у њорбу)*
Тако ти је то, буразере, код мене. Не сумњам да је исто тако и код тебе, па и ти имаш душу. Мора да си и ти по истом послу кренуо горе код нас, па се овде нађосмо!
- ДРАГИЊА: Ту да ми се кољете и убијате немојте. Ово је железничка станица, нађите неко згодније место.
- РАДОЈКО: Ама, сестро, место за зло је свуд згодно, ту се не извољева, ал нас двојица ћемо још око тога да се договоримо. Јел тако, буразере?

- РАДОЈЕ: Тако је, брате Радојко.
- РАДОЈКО: Ја би сад, ако дозвољавате, да пожурим на једно место.
- РАДОЈЕ: У нужник?
- РАДОЈКО: Како погоди из првке? Трпим од како сам се попео у тај воз, не умем да се снађем по оним вагонима...
- РАДОЈЕ: Тамо! Дођи! Кога ћу ако нећу свог брата да поведем и с поштовањем испратим до нужника!
(*Води га к враћима нужника*)
Добро си, вала, и истрпео, дуг је пут, напоран...
(*Оћвори му враћа*)
Изволи.
- РАДОЈКО: Фала ти, Радоје.
- РАДОЈЕ: И полако, не брзај, ништа не брини, чекам те ја. Лепо каже она наша пословица: ако једеш ко човек, онда и сери ко човек.
- ДРАГИЊА: Пази да се не оклизнеш на неко говно и не паднеш!
- РАДОЈКО: Не бој се, сестро, сналазим се ја добро у том свету.
- ДРАГИЊА: И ви их тамо имате?
- РАДОЈКО: Боље ме не питај.
- ДРАГИЊА: Јел смрде?
- РАДОЈКО: Нама, сестро, душе смрде, а говна миришу, нарочито у пролеће, кад све озелени.
(*Оде, за њим се зајворе враћа*)
- РАДОЈЕ: (*Остјане пред враћима, исјрси се, доћерује униформу*)
Ко би рекао да ћу и ово дочекати!... Дође ми брат на ноге, сам, иако га нисам звао! Да ли прво да га поведем кући и угостим или да одмах свршим са њим, што да се бацам у трошак?
- ОЛИВЕРА: Шта стојите на тим вратима, неће вам побећи.
- РАДОЈЕ: Знаш да неће. И кад би хтето, не би могао, не бих му ја дозволио. Зар да га пустим сад кад ми се овако лепо наместио, такорећи на тацну!
- ОЛИВЕРА: Па онда?
- РАДОЈЕ: Овако је сигурније. Не дам да му нико смета, толико је од мене заслужио.
(*Извади марамицу, брише очи*)

Враџи се Муниша. Ойвори враџа, ойеџи му се виде само леђа.

МУНИША: *(Виче најоље)*

Тата, тата!... Не кукумавчи више, касно си се сетио те зајебанције, знам да ме тако само навлачиш!... Иди кући, муштерије те чекају, жена ти се вратила из швалерације и подгрејала ручак, оладиће се!...

(Зайвори враџа. Погледа у Драџињу, џа у Оливеру)

Госпођо, извините.

ОЛИВЕРА: Ма, оставите, молим вас.

МУНИША: *(Сеџи се да је нешџио заборавио, џа се у месџу окрене и џожури на враџа, ойвори их, ойеџи викне)*

Не заборави оно за кумове! Нека иду у другу варош, па нека тамо намештају стакло на своје прозоре! А тамо је несташица не само стакла, него и зејтина!

(Зайвори враџа, ойеџи Оливери)

Извините, госпођо.

ОЛИВЕРА: Пустите ме на миру, човече!

МУНИША: Моли ме и куми да се вратим кући... не може без сина и помоћника у стаклорезачкој радњи...

(Ойеџи се сеџи нечеџ и џојури на враџа, ойвори их, ойеџи дрекне са њих)

Није теби, тата, стало до сина, него до помоћника!... Знам те ја, соколе! Знам те, пушко, кад си пиштољ била!... Нађи, ако можеш, другог сина, већег од мене, лепшег! Ал се бојим да се такав још није родио у нашој отаџбини!

(Зайвори враџа, враћа се)

ДРАГИЊА: Оде ли твој тата?

МУНИША: Ма какви. Шуња се око оног напуштеног вагона... цуња по бифеу... чучи на оном камену... трчи до оног шибљака да се тамо испрди и испогани од зорга... а све у нади да ћу се предомислити.

(Оливери)

Госпођо, немојте да се љутите због оне моје малопређашње незлобиве дреке...

ОЛИВЕРА: Ама, човече, оставите ме већ једанпут на миру, колико то пута морам да вам кажем!

МУНИША: Добро.

ОЛИВЕРА: Шта сте навалили на мене ко зубна болест!

- МУНИША: Све ми је јасно.
- РАДОЈЕ: *(Викне на враџиа клозеџа)*
Радојко, брате, је ли тамо стање редовно?
- РАДОЈКО: *(off)*
Ту сам, Радоје, буразере, ту сам!
- РАДОЈЕ: Знаш да си ту, него је ли ти све потаман? Нико те не узнемирава? Ништа ти не фали? Јеси ли за кафу? Пијеш слађу?
- РАДОЈКО: *(off)*
Ништа ми не треба, дуже ћу ја да се задржим, трпим одјутрос.
- РАДОЈЕ: Задржи се колико хоћеш, мени је само да знам да си ми жив, здрав и расположен!
- РАДОЈКО: *(off)*
Фала ти што ме толико пазиш, буразере!
- РАДОЈЕ: Кога ћу ако нећу тебе, па ја другог брата немам! Имам ли другог, а? Бољег? Имам ли горег?
- РАДОЈКО: *(off)*
Немаш.
- РАДОЈЕ: Како стојиш са папиром?
- РАДОЈКО: *(off)*
Понео сам пун цеп новина, ни ту немој да ми се секираш!
- РАДОЈЕ: Добро си се сетио, ја бих по том питању пао на испиту.
(Оџеџ доџера униформу, џа се загледа у Мунишу)
- МУНИША: *(Пошиџо га Радоје дуго зледа узврџољи се, џа)*
Шта ти је, шта ме толико гледаш?
- РАДОЈЕ: *(Мирно му џриђе)*
- МУНИША: *(Усџане)*
Ама, шта ти је, Радоје, шта сам ти ја скривио? И не познајем те честито... Тек се ту и тамо мимоиђемо на улици, ја теби: добар дан, ти мени: добар дан, па свако на своју страну и својим послом, ти си увек докон... Не знам ни где станујеш, само сам начуо да си склепао неку кућицу на периферији, ко и свака сиротиња... Ако мислиш да сам страни плаћеник...
- РАДОЈЕ: Скидај тај мантил.
- МУНИША: Који мантил?

- РАДОЈЕ: Тај што је на теби!
- МУНИША: Шта ће ти мој мантил? И то радни! У њему сечем стакло и гњечим стакларски гит... користим га и зими и лети... не памтим кад је последњи пут опран...
- РАДОЈЕ: *(Дрекне)*
Скидај то и немој да ми се ту правиш блесав!
(Зѣраби ља и сам йоче да му свлачи мантил)
Нећу ја да ти га конфискујем, шта ће ми твој прљави радни мантил, кад дође време биће ти враћен!...
- МУНИША: Ама, пусти ме, шта ме ту дрмусаш!... Ниси, ваљда, пролупао?... у твојим годинама... а не би ме чудило и да јеси, око нас све го издајник... па светска завера...
- РАДОЈЕ: *(Пошйо му је скинуо мантил)*
Имаш ли нешто по џеповима?
- МУНИША: Цигаре и упаљач.
- РАДОЈЕ: Узимај то. Ајде, ајде, немој да оклеваш, иначе ћеш остати без њих!
- МУНИША: *(Узимајући из џепова цигарете и упаљач)*
Радоје, ни ово ти, богами, нећу заборавити. Неће ти помоћи ни те твоје толике школе и прочитане књиге. Мада те ја никад нисам видео да идеш у библиотеку да их позајмиш.
- РАДОЈЕ: Вратиће ти се!... Све ће ти се, што је одузето, вратити!
(Умошјава мантил, йрави од њеља јасйук)
Само да мој брат мало прилегне, да се одмори од пута, не бих да га оладим онако уморног и измрцвареног.
(Сйави скалуљљен мантил на клуљу, дошљерује ља дланом)
Тако. Не може човек да се одмара без узглавља и јастука.
(Исйрави се)
Ето, нико ти ништа више неће, а учинио си хумано дело. Па људи смо, мајку му!
(Пошйо ља Драгиња и Оливера уйорно љледају)
Јеси ли ти, Драгиња, нешто хтела да ми саопштиш, можда у поверењу и у четири ока, као и сви доушници и цинкароши?
- ДРАГИЊА: Нисам.
- РАДОЈЕ: Па шта си онда тако зинула у мене?
- ДРАГИЊА: Што да не зинем, можда ћеш ти да ми забраниш... Хоћеш ли?... Ајде да те видим!

- РАДОЈЕ: Иди ти лепо у твоју благајну и полако припреми те карте. Отцепи их из блокчета, овери печатом, упиши датум и време поласка.
- ДРАГИЊА: Јел ти то мене учиш моме послу?
- РАДОЈЕ: *(Преићећи)*
Чу ли ти шта ти ја рекох?
- ДРАГИЊА: *(Оклева, хћела би да му се обраћи, али није убеђена да би њо било добро)*
- РАДОЈЕ: *(Истио)*
Да случајно ниси оглувела? Ако јеси, само кажи, побринућу се ја за то, па ћеш да ми чујеш и на дупе, а не само на уши!
- ДРАГИЊА: *(Само одмахне руком и оде у благајну, за њом се заворе враћи)*
- РАДОЈЕ: *(Окрене се Оливери)*
Тако вам то, госпођо, иде код нас. Не знам како је код вас, иако сам тамо неколико пута био, али само кад су нас аутобусима возили да млатимо оне сироте демонстранте што траже правду, јебала их она, што смо, по задатку и поштењу, и чинили... пендрецима и неким другим справама... Било ми је жао, али служба је служба, а дружба је дружба... А и која црна правда, шта ће нам то док не стекнемо мало памети и док нам стомаци не буду пуни.
- ОЛИВЕРА: Шта ви то причате? Шта вам је? Да се нешто опет нисте бацили у неку вашу филозофију?
- РАДОЈЕ: Хтео сам, у ствари, само да вам кажем како овде код нас људима, док им не покажеш песницу или зубе, а најбоље обоје, много тога није јасно. Или се само притаје како би те после негде заврнули. А то што ми се понекад изгуби главна мисао, што залутам у друге интелектуалне области, то је због многих асоцијација... много тога ми падне на памет, а хтео бих све да искажем и разјасним...
- ОЛИВЕРА: Дајте, молим вас, не замарајте ме више. Сувишт сте ви паметан полицајац за мене.
- РАДОЈЕ: То вам верујем.
- ОЛИВЕРА: Иако сам завршила факултет и са десетком дипломирала.
- РАДОЈЕ: И то вам верујем. Али, не будите због тога искомплексирани, ја људе не мерим по образовању и памети, већ по послушности... А, ево мог брата. Види га, није прошло ни пар

минута, а он ми већ боље изгледа. Ти, Радојко, као да си се у том клозету препородио! Као да си се у њему напио воде са извора лепоте и младости!

- РАДОЈКО: *(Излазећи из клозейџа)*
 Богами, буразере, већ сам ти други човек. Ништа слађе него кад се човек прописно олакша, тада му и свет око њега дође милији. Чак и рођени буразер, јебо му ја матер. Опрости ми, буразере.
- РАДОЈЕ: Ама, ништа, зар ја теби ту нешто лепше мислим. Него, ајде да ми се ти мало одмориш, па ћемо после да наставимо тамо где смо стали. Дођи.
(Води ља до клује на којој је Мунишин манџил савијен у јасџук)
 Да наставимо, па, ако бог да, и да завршимо. И то једном за свагда!
- РАДОЈКО: Па ком опанци ком обојци, јел тако?
- РАДОЈЕ: Тако је, право си рекао. Као и увек, мада ја то нешто не памтим, давно сам отишао из завичаја. Спусти се и прилегни. Биће ти тврдо, али ни тој клупи неће бити мекше од твојих костију, сав си ми се некако усукao!
- РАДОЈКО: Ама, које тврдо, мени је сад најважније да си ми ти ту.
- РАДОЈЕ: *(Муниши који седи на крају исџе клује)*
 Дужи се, шта чекаш, како човек да се поред тебе опружи, видиш колики је, нема га шака јада.
(Муниша усџане, удаљује се, одлази на друџу клују. Радоје йомаже Радојку да лежне)
 Полагацко... само полагацко, да ми се не повредиш...
- РАДОЈКО: Још ти једанпут, буразере, велико фала што ме овако пазиш... ко свињче пред клање...
(Лежao је. Сџави џлаву на Мунишин манџил)
 И овај јастук ми је добар, мора да си ми га лично одабрао и овако људски спремио. Уопште ми не смета што смрди ко твор.
- РАДОЈЕ: Ето...
(Окрене се Оливери и Муниши)
 Молио бих за тишину. Бар привремено, док заспи... Ја ћу у међувремену да скокнем на исто место где је малопре мој брат боравио, и мене потерало, ваљда од среће...
(Одлази ка враџима клозейџа, окрене се и Оливери, ша-

Њајом)

Госпођо, је ли заспао?

ОЛИВЕРА: Само што није.

РАДОЈЕ: *(Исио)*

Заспаће, не бојте се.

ОЛИВЕРА: Шта има ја да се бојим.

РАДОЈЕ: *(Исио)*

То се само тако каже.

(Удара се њо џејовима)

Ваљда је тамо остало тих његових новина.

(Оде у клозеј, али се одмах враји, ња с врајиа, замишљено)

Већ се деценијама питам што ли се ми у овим просторијама осећамо као код куће?

(Конечно оде, за њим се зајворе врајиа)

МУНИША: *(Оде до њих врајиа, ослушне, ња)*

Пизда ли му материна!... Он мени да скида мантил... да је туђ, па нека га скида до сутра!

ОЛИВЕРА: Ћутите.

МУНИША: Прво шамар, а сад мантил... и то радни... Јебо ли га тај његов буразер... Добро, навико сам ја да ме бију, отац ме одавно тако васпито, ал што мантил!... Госпођо, реците ми искрено: јесам ли у вашим прелепим очима испо кукавица?

ОЛИВЕРА: Ћутите, видите да човек спава.

МУНИША: Па нека спава, ко га јебе.

ОЛИВЕРА: Молим вас.

МУНИША: Добро, кад ме тако фино молите, на то сам увек био преосетљив и ганут.

Пауза.

Муниша и Оливера зледајуу Радојка који лежи на клуји ѡкушавајући да засји. Неко време њолично лежи, ња наједном скочи, седне на клују и најадно се загледа у Оливеру којој је све њиријатије.

ОЛИВЕРА: Шта је било?

РАДОЈКО: Ништа.

ОЛИВЕРА: Хоћете ли нешто да ми кажете?

РАДОЈКО: Ођу.

ОЛИВЕРА: Па реците!

РАДОЈКО: Ја поводом твог детета...

- ОЛИВЕРА: Каквог мог детета?
- РАДОЈКО: Знам све, пришапнуо ми мој буразер док смо се грлили плачући од мржње.
- ОЛИВЕРА: Шта вам је пришапнуо?
- РАДОЈКО: Ако могу ја ту нешто да учиним... а могу, није да не могу, још сам у снази...
- ОЛИВЕРА: Шта да учините, човече?
- РАДОЈКО: Па да ти изађем у сусрет и да ти помогнем!
- ОЛИВЕРА: Како ви да ми помогнете?
- РАДОЈКО: Онако, људски... човечански... Ко мушкарац.
- ОЛИВЕРА: Ви?
- РАДОЈКО: Ја! Имам већ пет комада, ту сам се, што се каже, показо и доказо... Многи ми у селу на толикој имовини завиде, ал само ја знам како ми је.
- ОЛИВЕРА: *(Изнервирана скочи)*
Шта је вама данас?... Шта је свима вама?... Где се ја то налазим?...
- (Нервозно се усџумара њо чекаоници)*
Како који од вас уђе у ову смрдљиву чекаоницу нуди ми се као да сам ја нека проститутка, шта ли!...
- РАДОЈКО: Смири се, сестро, ништа ти ружно нисам помислио, а камо ли казао. Оца мог и Радојевог, Радула ми, ето ти!
- ОЛИВЕРА: *(Исџо)*
Нисам ја дошла у ову варош да ме ви поваљујете и иживљавате се!... Тамо се муж иживљава на мени већ петнаест година, од како смо у браку, вара ме и понижава што сам јалова, а ја знам да нисам, проверила сам то бар педесет пута!... Овде свака женска шуша има швалера, ја тамо изигравам светицу!... Није лепо!... Није поштено!... Немој да прљаш ни себе ни њега, повредићеш га!... У невољи сам, и због мужа који ме вара и због детета које немам, али да ли то значи да ви овде то треба да користите?... Да сам знала какви сте не бих ни долазила, дигла бих руке од свега!
- РАДОЈКО: Ама, сестро мила...
- ОЛИВЕРА: *(Исџо)*
Ћутите! Нисам ја вама никаква сестра! Све ми вас је доста! И себе ми је доста!

Пауза.

У тишини, она стоји на сред чекаонице ћудећи се да се смири, а Муниша и Радојко је љедају.

ОЛИВЕРА: *(Још је нервозна, не зна шта ће, ња ћиричи до благајне и викне)*

Драгиња!... Драгиња, чујете ли ме?

ДРАГИЊА: *(off)*

Ту сам, госпођо, шта сте желели?

ОЛИВЕРА: Кад ће тај проклети воз?

ДРАГИЊА: *(off)*

Неће скоро, ништа се не секирајте. А и кад стигне, ко зна хоће ли кренути даље! А што питате?

ОЛИВЕРА: Ништа!

(Пође ка излазним вратима)

МУНИША: Куда ћете?

ОЛИВЕРА: Напоље! Зар сте ћорави?

МУНИША: Није то у питању, него знате ли пут?

ОЛИВЕРА: Знам. Идем мало на ваздух, да се надишем, тамо је, ваљда, чистији!

МУНИША: *(Устане)*

Могу ли ја да вам правим друштво?

ОЛИВЕРА: *(Ћути, љеда ља)*

МУНИША: Свим ћу се срцем залагати да вам не будем досадан. Тек да вам се наћем при руци... нисте на свом терену... а околиш је загаћен људима...

ОЛИВЕРА: *(Размишља)*

МУНИША: Ако мислите да ћу вам тамо сметати, мада то не би волео кад сте ви у питању... Шутните ме.

ОЛИВЕРА: Доћите.

(Одлази, за собом остави врата отворена)

МУНИША: *(Крене ка вратима, окрене се Радојку)*

Видиш?

РАДОЈКО: Можеш ли то да јој урадиш?

МУНИША: Јел ти сумњаш у моје квалитете и способности ко мушкарца?

РАДОЈКО: Што и не би мого, млад си, здрав, ко бик... Ајде, ајде, ко да сам ја на твом месту и нека ти је са срећом. И теби и њој. Теби ће бити лепо, а она ће се, кад роди то дете, горко

покајати, али ће тада бити прекасно. Па још ако роди и друго, а оба мушка!... Не смем ни да помислим на то.

Муниша оде.

Радојко неко време зледа у врай̄и, ња завр̄ӣи злавом и ойей̄ се ой̄ружи њо клӯи. Удобно се намешӣа, њокушава да зас̄и.

Из клозей̄а се враћа Радоје. С̄иане њамо, искаш̄е се, ња кад Радојко на њо нейомично нас̄иави да лежи, он на њрс̄ӣма крене ка њему. С̄иане њоред клӯе, ойей̄ се искаш̄е, њихо. Пошӣо му бра̄и не реажује, он њолако из фуй̄роле извади њишӣољ. ре̄ер̄ӣира з̄а, ӯйери у Радојка. Дуз̄о чека, оклева, као да није сӣзуран њреба ли њо да уради или не њреба.

РАДОЈКО: Ајде, буразере, учини ми то.

(Пауза)

Нисам, ако баш оћеш да ти кажем, имао неког великог разлога да живим.

(Придӣне се, седне, зледа њишӣољ ӯйерен у себе)

Ти се школово, потрошисмо на тебе све паре, а ја остадо да се мучим по оним брдима... Надали смо се да ћеш нам мало помоћи, а ти ни да се јавиш, чим си се најео и узео власт у руке све си нас заборавио... Можда нас се стидиш? ... Ако, то смо и заслужили, зар би ја да сам на твом месту био бољи?... Убиј ме, па свима учини добро, а највише мени, до гроба ћу ти бити захвалан.

(Подӣне злаву и зазледа се у Радоја)

Оћу ли се тамо, на небу, бар одморити и најести ко човек? Кад ме већ ти ниси позво у госте?

РАДОЈЕ: *(Рука му задрх̄ӣи)*

Ух, брате!... Ух, Радојко!... Шта ми то радиш у недоба и невреме?...

(Одлази ка врай̄ӣма клозей̄а њесницама се ударајући у злаву)

Шта си то, Радоје, хтео, шта си намеравао, зар брата да убијеш, зар си се због тога толико школовао и толико паметних књига прочитао!?... Зар би да будеш иста будала као и толики што су били пре тебе и што ће бити после тебе!?... Ух, крви моја прљава!...

(Уле̄ӣи у клозей̄, залӯӣи врай̄а за собом)

РАДОЈКО: *(Неко време седи зурећи у за̄ӣворена врай̄а, ња викне)*

Радоје!... Радоје!...

(Умес̄ӣо одз̄овора, из клозей̄а се зачује њуцањ, ња он крикне)

Буразере!... Шта уради то?... Каж ми да се шалиш!

Пауза.

Радојко, у њишини, зури у врати клозета стојећи поред клуџе на којој је лежао.

Из благајне исцрчи Драгиња.

ДРАГИЊА: Где је то пуцало?

РАДОЈКО: *(Покаже на врати)*
Тамо.

ДРАГИЊА: Што?... Пуцало се и раније, нарочито кад наши победе у фудбалу који нам није ни за шта, али у клозету није. Јел то нека нова мода код сиротиње?

РАДОЈКО: *(Буйи)*

ДРАГИЊА: *(Оде тамо, отвори врати и завири унутра, онда их зашвори)*

РАДОЈКО: Је ли жив?

ДРАГИЊА: Није.

РАДОЈКО: Значи, мртав?

ДРАГИЊА: Шта му би?... Досад је био нормалан, никад не бих посумњала да ће да потегне пиштољ. На друге у реду, туђ живот и не вреди много, али на себе!... Па, што не уби тебе, него себе? Због тога се и спремао на тај пут!

РАДОЈКО: *(Пође по чекаоници, замлаћара рукама)*
Ух, буразере, буразере!...
(Окрене се вратима нужника и крикне)
Буразере, шта ми то учини!?!... Што ме упропасти!?!... Што ме осрамоти!?

ДРАГИЊА: Није учино теби, него себи, шта ти је, човече, шта ми се ту дерњаш?

РАДОЈКО: *(Исцр)*
Мени је он то, сестро, мени!... Намерно!... Смишљено!... Из ината!... Да ме тако казни и понизи!... Ух, Србине!...

ДРАГИЊА: Шта је, бре, теби, шта ми ту изводиш?

РАДОЈКО: *(Исцр)*
Како ћу сад да се у село вратим, како да станем пред људе, како ћу нашем старом родитељу на очи да изиђем, плунуће ме по сред лица!

ДРАГИЊА: Што да те плуне?

РАДОЈКО: Па они су ме послали да ја то њему урадим, а не он самоме себи! Отац ми даде и паре за пут! И секирче!...
(Оћей крикне)

Буразере, буразере, шта ми уради, што ми образ укала, зар су то ове моје седе косе заслужиле?

(Разочарано се сручи на клуџу, набије главу међу дланове)
Најбоље би било да се никад кући не вратим.

ДРАГИЊА: Па немој ни да се враћаш, остани ту, запосли се негде. Истина нема посла ни за нас који смо запослени, али ти се некако снађи, нећеш липсати од глади. И ако липшеш неће бити штета, дешавало се то и другима.

РАДОЈКО: Кога ћу сад да мрзим?... Ко ме ћу, кад легнем, по целу ноћ да смишљам зло?... Како ћу да планирам да му се светим онако како само брат брату може да се свети?...

ДРАГИЊА: Да ти донесем чашу шећера и коцку воде, па да се мало смириш?

РАДОЈКО: Ма, јебала те твоја вода и твој шећер, зар ми је сад до тога! За шећер и некако, могу кући да га носим, не памтим кад смо га последњи пут видели.

ДРАГИЊА: Ја ти ништа друго не могу.

РАДОЈКО: Нико мени ништа више не може, прекасно је.
(Ойеџ разочарано седне, тихо)
Буразере, буразера, ово ти никад нећу опростити! Ни мртвом!
(Пауза)
За тај шећер, ако га имаш... ту сам, стрпаћемо га некако у торбу.

У чекаоницу се враће Муниша и Оливера. Он је вуче за руку.

МУНИША: Ајде, ајде, немој да се стидиш, било што било и повратило се... Сад ће и тај воз, па ћемо лепо да отпутујемо...
(Повуче је у чекаоницу, а он сјане на ойворена враћа и викне најоље)

Тата, јеси ли ме видео? Ја то заврших, а ти се и даље лудирај око ове станице, уместо да се вратиш у нашу радњу!... Шта кажеш?... Ништа те не чујем, не вреди ти да се пренемажеш!

(Зайвори враћа, али их одмах ойвори)

Није што не чујем, него што нећу да те чујем, тата!

(Зайвори враћа, Оливери)

Ајде ти седни, одмори се, велики смо посо одрадили, није ти, богами, било лако. Није, ако ћемо поштено, ни мени, навалила си на мене ко да мушко ко зна од кад ниси видела, добро сам издржо.

(Погледа у Драђињу и Радојка, ѿоносно)

Ми то обависмо, честито и без узгредних компликација, за девет месеци ће госпођа Оливера имати принову у виду детета... без куповине... мушко!...

(Пошио они ћуће)

Не радујете се?... Јел се нешто десило?

ОЛИВЕРА: Нешто смо у оном шибљаку чули, нешто као пуцањ... мада нам то није засметало... ваздух је тамо тако чист, просто опија...

ДРАГИЊА: Убио се.

ОЛИВЕРА: Ко?

ДРАГИЊА: *(Покаже на Радојка који седи на клуџи са џлавом међу длановима)*

Његов брат.

МУНИША: Онај пандур? Где учини то добро дело?

ДРАГИЊА: Тамо, у вецеу.

МУНИША: Па што тамо?

(Пожури до клозеџа, оџвори враџа, завири унуџра, џа их заџвори)

Лепшу смрт, вала, није могао да има, сад је тамо где му је одавно било место.

РАДОЈКО: Немој да ми вређаш буразера, немој сад кад је мртав! Да си га вређао док је био жив радовао би се томе, ал сад, кад га нема и кад није међу нама, дужан са да га заштитим!

МУНИША: Никога ја не вређам, није то у мом карактеру и бићу.

РАДОЈКО: Немој, за то имам спремљено секирче! Ту ми је, у торби!

ДРАГИЊА: Један мртав нам је за данас доста, оставите то за неки други дан. Идем да обавестим његове у станици, све ми се чини да ће се, кад им кажем о чему се ради, многи обрадовати.
(Одлази у блађајну)

ОЛИВЕРА: Никад не бих ни помислила шта ћу све овде доживети...

МУНИША: Вала, Оливера, љубави, ни ја! Да сам знао, сваки би дан долазио у ову чекаоницу!

(Јурне на враџа, оџвори их и викне)

Тата!... Тата, бре, јеси ли глув?... Само ођу да ти кажем да је оно пуцо онај пандур!... Није на мене, него на себе, убио се самцит и на своју одговорност! Јел се и ти радујеш ко ја, иако ти човек није ништа учинио?

*(Заӣвори враӣа, йође до клӯе, узима свој радни ман̄ишл.
Радојку)*

Немој да се љутиш, то је моје.

РАДОЈКО: Нећемо ми туђе. Волимо то, ал нећемо, нарочито кад не можемо или не смемо.

МУНИША: *(Облачи ман̄ишл)*

Мало се изгужвао, ал није важно, исправиће се на мени.

(Обукао је ман̄ишл, окрене се Оливери)

Како ми стоји?

ОЛИВЕРА: Лепо.

МУНИША: Знам, зато га и носим.

ОЛИВЕРА: Још кад би га опрао.

МУНИША: Не вреди, опет ће да се упрља. Па ми се овде ретко и купамо, нарочито лети. Што да губимо време: окупаш се, па се одма после тога ознојиш, што да без везе трошиш сапун и воду. А ви тамо?

ОЛИВЕРА: Бојим се да ни ми тамо ништа нисмо бољи, а на путу смо да будемо гори.

МУНИША: Ето ти! Па и ако мало засмрдимо, врло важно, претрпи се. Трпимо и власт, па смо још живи. Ни болест нас неће, иако смо то заслужили. Беже од наше беде.

Враӣи се Драгиња.

ДРАГИЊА: Децо, ваш воз стиже за пет минута, сад ми јавили.

ОЛИВЕРА: *(Погледа на свој ручни часовник)*

На време!

ДРАГИЊА: И мени је за чудо, то се нама овде још није десило. Можда нам је све кренуло набоље? Можда је то први знак да почињемо да живимо као људи, а не као стока! Хоћемо ли умети да се привикнемо на бољи живот? Или ће нам и он бити разлог да се гложимо и мрзимо?

РАДОЈКО: А карте?

ДРАГИЊА: Јебеш карте. Платите после кондуктеру. Ако га буде. Ајде, ајде, журите, можда неће хтети да вас чека!

Из даљине се неколико йуӣа чује йисак локомотиве.

- РАДОЈКО: *(Одлази, на вратиима се окрене)*
 Буразера ми овде сараните, ја тамо једино на гроб да му се посерем, а и онај наш свет би ми се смејао...
(Изиђе, али се одмах врати)
 Сараните га са дужним поштовањем, мада га није заслужио кад је према мени могао да буде онолики нечовек.
(Пауза)
 Ако има нешто да се наследи, ако је оставио неку имовину, неку кућицу или неке паре, на време нам јавите, штета да пропадне.
(Изиђе, али се ојетт врати, Драгиња)
 Сестро, ти заборави на онај шећер што ми га малочас обећа?
- ДРАГИЊА: Који шећер, шта је теби, па ја га већ годину дана нисам видела, ми овде и у торте стављамо со!
- РАДОЈКО: И ми горе исто. Ето, а ја се понадо...
(Коначно оде)
- Звук воза је све ближе, ојетт се зачује њисак локомојове.*
- ОЛИВЕРА: Ето, дошло је и то време, мада ми се у једном тренутку учинило да никад неће стићи... За неколико сати ћу бити код куће, да обрадујем мужа како му се позлатило и да похвалим његову мушкост... обоје ћемо због тога бити срећни.
- ДРАГИЊА: Срећан вам пут, госпођо.
- ОЛИВЕРА: И вама останак. Муниша, воз се приближава, биће боље да ми њега чекамо него он нас.
- МУНИША: Оливера!
- ОЛИВЕРА: Чујеш ли га, долази?
- МУНИША: Нисам то хтео.
- ОЛИВЕРА: Него?
- МУНИША: Немој да се љутиш, ал ја... некако...
- ОЛИВЕРА: Шта?
- МУНИША: Остао би. Ти сад немаш само мужа, већ и дете, ја би вам ту био само на сметњи и досади... а, бојим се, и на терету... Јел тако?
- ОЛИВЕРА: Можда и јесте. Ако ти тако осећаш.

МУНИША: Други сте ви свет, ти и твој муж... не би ја ту умео да се уклопим... нити бисте ви дозволили... А и тата ме тамо чека... гладан и жедан... Шта ми све није радио, ал нема смисла да га изневерим, како ће он без сина и помоћника у тој тамо нашој стаклорезачкој радњи? Јел разумеш шта све време оћу да ти кажем?

ОЛИВЕРА: Разумем.

МУНИША: Ал онако, јел стварно разумеш?

ОЛИВЕРА: Стварно. Зар ти у то сумњаш?

МУНИША: Ето, видиш, фина си ти жена, ја такву никад више нећу имати част да сретнем, а памтићу те док сам жив, па и после тога, то да знаш!

ОЛИВЕРА: И ја тебе, Муниша. Збогом.

МУНИША: Жури, воз је већ ту, чујеш ли локомотиву како брекће, бежи што пре одавде! Па одавде бисмо и ми клиснули, ал немамо куд, нико нас неће!

Оливера оде осврћући се.

Воз је већ у сџаници.

МУНИША: *(Виче за њом)*

Кад то жгепче закмечи, сети ме се и пожели му дуг и берићетан живот! Камо лепе срећа да га поживи у неком другом свету и међу неким другим људима!...

(Окрене се Драгиња, иоће ио чекаоници вришећи ѓлавом, ња сџане)

Ако и теби, Драгиња, треба...

ДРАГИЊА: Шта?

МУНИША: Па исто оно што и госпођи која је управо отишла и отпутовала? Сад сам у топ форми и пуном залету!

ДРАГИЊА: Дете да ми направиш?... Јеси ли ти луд, па већ их имам троје!

МУНИША: Разумем.

ДРАГИЊА: И она су ми се одавно смучила, сто пута сам се покајала што сам их рађала, само ми још једно треба! Ајде, молим те!

- МУНИША: Све ми је јасно.
(*Осврне се њо чекаоници*)
Ето ти... Све пусто... Како се састадосмо, тако се и растадосмо... Ко би се надао, ал кад је наш човек у питању свашта можеш да очекујеш, сем памети и доброте... Ти поједе сав онај бурек са сиром, ништа не остаде за оне твоје коке?
- ДРАГИЊА: Ништа, Никад толико нисам била гладна.
- МУНИША: Сутра им баци неко парче више, да се не искомплексирају што их запостављаш у сред лета и да уредно носе та јајца.
- Локомојива ојей̄ њисне, воз се удаљава.*
- МУНИША: Чујеш ли га?... Оде.
- ДРАГИЊА: Како дође, тако и оде. Понекад уме да се задржи и по пар дана, нарочито кад машиновођама дојади да возе по оваквој врућинштини или кад почну да лочу.
- МУНИША: (*Појрчи на ојворена врајиа*)
Тата!... тата!... Ту сам, ту сам, не бој се, нисам отпутовао!
(*Окрене се Драгињи*)
Ено га тамо.
- ДРАГИЊА: Ко?
- МУНИША: Па мој тата. Стоји и плаче, мисли да сам отпутовао.
(*Ојей̄ викне*)
Тата!... Тата, бре, коњу један, немој да ми ту више пиздиш, ево мене, само да се поздравим са Драгињом! Ал одма да частиш са десет комада у кајмаку и пивом! Оћеш ли, а? Оћеш, него шта, леко си и ти на руду!
(*Ојей̄ се окрене Драгињи*)
Опет плаче, ал сад од среће што нисам отпутово.
- ДРАГИЊА: Немој више да му кидаш душу, него иди кад те већ толико чека.
- МУНИША: Душу, велиш? Ама, шта то би?... У здравље, Драгиња, видећемо се ових дана. Понекад нам сврати на кафу, ал немој одма, гостима се никад нисмо радовали ни ја ни мој тата, а о маћехи да ти не причам. Жива била.
- ДРАГИЊА: Ајде, ајде. Сврати и ти код нас, ал кад не будемо код куће.
- Муниша јој махне руком и оде. Она сјане на ојворена врајиа, зледа за њим.*
Из даљине се ојей̄ чује њисак локомојиве која одлази: дуго, исјрекидано.
За њо време свейла се лагано гасе.

КРАЈ